

Taxa postala
plattá in num
No. 30527/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
10. Teh.
Havont
évre 60
földre:
félre:
Hirdetés
Uj K.
bánati
ja. Cl.
forrás megjelölésével engedjük meg.

50 bani Posta 25 bani Posta 25 bani Posta

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesz-
tő: Jámbor Ferenc. Administartor
delegat si girant responsabil-felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editură. Registrul publicatiunilor
periodice No. 43. Dos. 889. 1938.
Tribunauul Cluj, Sectia III.
Csütörtök, április 18.
1940—5700. Nizsan 10.
XXIII. évfolyam, 90. szám.

A skandináviai had- műveletek súlypontja a tengerről a szárazföldre tevéődött át

Az angol vélemény szerint hosszadalmasabb és nehezebb fázisba lép az északi háború

LONDON, április 17. (Rador.) Az angol sajtó rámutat arra, hogy a skandináviai hadműveletek új fázisba léptek. Az expedíciós csapatok partraszállásával egyidejűleg a hadműveletek súlypontja a tengeri akciókról áttevődik a szárazföldi műveletekre. Általános vélemény szerint a most kezdődő fejezet nem fogják azonosítani, végleges eredmények jellemzői. Eppen ezért a sajtó egyhangúlag követeli, hogy a szövetségesek minél nagyobb erőfeszítéseket tegyenek a kezdeti sikerek betetőzésére. A Daily Express és a Times követelik, hogy a szövetségesek élénk légi tevékenységet fejtsenek ki Norvégiában. A Daily Herald javasolja, hogy az összes munkanélkülieket alkalmazják a nemzetvédelem szolgálatában. A News Chronicle véleménye szerint a szövetségeseknek főleg katonai téren kell nagy erőfeszítéseket tenniük, mert a norvégiai hadjárat egyre több embert fog igényelni.

A szövetséges és norvég csapatok fel- vették a kapcsolatot

Stockholm, április 17. (Rador.) A norvég távirati iroda jelenti, hogy a szövetséges és a norvég csapatok között sikerült megteremtetni az összeköttetést. A németek légi uton erősítéseket küldtek Trondheimba. A közlemény belameri Kongsvinger fellegrvárnak elvesztését, de ugyanakkor hozzáfűzi, hogy a norvégoknak sikerült megtartaniuk a Mjosséből, Kekaertől és Jednakertől délre eső állásokat.

Newyork, április 17. (Rador.) A Newyork

Times az angol csapatok narviki partraszállására számol be. A lap szerint nem volt nagyszabású hadművelet, de az a kis angol haderő, amely partraszállt, jó vezetése alatt állott és jó felszereléssel rendelkezett. Győzelmiük egyike azon sikereknek, amelyekkel a jövő tengerész-nemzedékeinek majd foglalkozniuk kell. Ez a győzelem ugyanis megtanítja őket arra, hogyan lehet sikert elérni olyan hadműveletben, amely egyike a leg-súlyosabb katonai problémáknak.

Tizenhét csapatszallító német hajó a dán ki- költökben vesztegel

Newyork, április 17. (Rador.) A Newyork Times washingtoni forrásból jelenti, hogy a beavatottak értesülése szerint eddig 18.000 német katonát tettek partra Norvégiában. Tizenhét, csapatoikkal megrakott hajó az aknák és a tengeralattjárók tevékenysége folytán Dánia kikötőiben vesztegel. Ugyanebből a forrásból jelentik, hogy a németek 30.000 embert szándékoztak Norvégiába küldeni, akik közül 8000 a szállítóhajók elsüllyesztése következtében a tengerbe fulladt.

A lengyel tengerészet részvétele az északi harcokban

London, április 17. (Rador.) A Reuter jelenti, hogy a narviki ütközetben résztvevő lengyel torpedórombolók egyike tegnap horgonyt vetett az egyik angol kikötőben.

A francia rádióállomások, valamint a Journal londoni tudósítója kiemelik azt az áldozatkész magatartást, amelyet a lengyel torpedórombolók és tengeralattjárók tanúsítottak a norvég partokon lefolyt harcokban.

Newyork, április 17. (Rador.) Az elmúlt napok során körülbelül husz norvég és dán hajó futott be a kanadai kikötőkbe. A hajók legénysége kijelentette, hogy a szövetségesek mellé állnak.

A Narvik és a svéd határ közötti vasutvonal a németek kezei van

Berlin, április 17. (Rador.) Április 16-án este az angol tengeri haderő ismét bombázta Narvik városát és a kikötőt. Ezideig nem tettek kísérletet angol csapatok partraszállására. Minden alapot nélkülöz az a hír, mely szerint az angol csapatok elfoglalták volna Narvikot és hogy a németek visszavonulóban volnának a svéd határ felé. Narvikot a svéd határral összekötő vasutvonal német kézen

lett szüntetnie a norvég vizeken s azonnali volt a német reakció. Miután elfoglalták a norvégiai tengeri és légi támaszpontokat, a német tengeri és légi erők közelebb jutottak az angol légi és tengeri támaszpontokhoz. A Norvégia megszerzésére irányuló angol-francia akció eddig nem járt kedvező eredményekkel. Az angol tengerészek hagyományos vitéségükkel harcoltak, a tengernagyi hivatal utasításai azonban nem feleltek meg a helyzetnek. A németeknek súlyos veszteségek voltak, de ezeket előre látták. Néhány nap múlva le lehet zárni a mérleget s kitűnik, hogy a hadviselő felek milyen tengeri erőikkel rendelkeznek még. Az elfoglalt helyzetek megváltoztak, de ugyanugy változtak mindkét fél részére.

Az oslói kormányzati bizottság

Osló, április 17. (Rador.) A DNB jelentése szerint a kormányzati kérdés új megoldását, amit az Osló polgármestere elnöklésével megalakult bizottság révén intéztek el, megkönnyebbüléssel fogadták s általában az enyhülés jelének tartják. A helyzet jövő fejlődése tekintetében két tényt kell kiemelni: azt, hogy Quisling átadta a hatalmat az új kormányzati bizottság kezébe és hogy az új kormány teljesen törvényes alapon alakult meg, amit a legfőbb norvég törvényszék elnöke is elismert. A kormányzati bizottság összes tagjai Norvégiában jól ismert és tisztelt személyek.

Koppenhága, április 17. (Rador.) A német hadsereg főparancsnokság jelenti Dániából: Mivel a dán hatóságok korlátozták a kávé, cukor fogyasztást, a német csapatok sem vásárolhatják ezeket a termékeket. Hasonlóképpen tiltva van német csapatoknak az alkohol vásárlása is.

Páncélos osztagokat vetettek harcba a németek

Berlin, április 17. (Rador.) Az alábbi részleteket közlik a német csapatok és a norvég katonai egységek között Narvik körzetében lefolyt harcokról:

A harc színhelye Bjoernfjel volt. A norvégok igen nagy veszteségeket szenvedtek. A németek hat tisztet és 40 katonát foglyul ejtettek. A németek veszteségei jelentéktelenek.

Osló, április 17. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Az Osló környéki hadműveletek során, amelyeknek célja a németek által elfoglalt területek kiszélesítése volt, április 16-án páncélos osztagokat is harcba állítottak. A páncélos osztagok megjelenése nagy hatást tett a norvégekre.

Stockholm, április 17. (Rador.) A svéd lapok jelentik, hogy a narviki vasutvonal vidékén körülbelül száz norvég katona lépte át a svéd határt. A katonák rendkívül kimerültek voltak, mert egyesek közülük hat nap óta nem aludtak. Szavalkból kitűnik, hogy a norvégok erősen nélkülözik a tüzseréget és főleg a léghéghárító ütegeket. Miután a németek elfoglalták a narviki vasutvonalat, kénytelenek voltak megkerülni a Hegre erődítést. Ezen erődítés sorsára vonatkozólag hiányzik a részletek, de biztos az, hogy a németek tegnap több gyújtóbombát dobtak le az erődítésre.

Az angol flotta veszteségei

London, április 17. (Rador.) A Thistle angol tengeralattjáró elveszettnek tekinthető. A hírt a tengernagyi hivatal közli.

London, április 17. (Rador.) Illetékes körökben közlik, hogy egy angol torpedóromboló életben maradt tengerészei, akik jelenleg foglyok Németországban és akiknek nevelt a német rádióállomások kedden este jelentették, a „Gloworn” torpedóromboló legénységéhez tartoznak.

London, április 17. (Rador.) A jelek szerint a „Stancliffe” angol hajó 39 főnyi személyzetéből csak 15 embert mentettek meg. A „Stancliffe”-t az északi skót partok előtt az elmúlt pénteken torpedózták meg.

London, április 17. (Rador.) A kereskedelmi tengerészeti minisztérium megerősíti, hogy az ellenséges tengeralattjárók által április 10-ig elsüllyesztett angol kereskedelmi hajók száma 81-re emelkedik.

VILAG TÜKRE

A palesztinai narancs- termelés jövője

Tel-Aviv, 1940 áprilisában
A múlt idényben (1938—39-ben) 15 millió láda citrom-gyümölcsöt exportált Palesztina és 3 és félmillió fontot vett be érte. Az idén a kivitt mennyiség a felére csappant és a felénél jelentősen kisebbre az az összeg, amit kapott a fejében. Az ország gazdasági tényezőit erősen foglalkoztatja tehát a kérdés, hogy mi lesz a jövőben? Tovább fog-e csökkenni az exportálható mennyiség és tovább fog tartani az árak lemorzsolódása? Hogyha pedig ez lesz a helyzet, (erősen valószínű, — hogy ez) mi lesz a narancs-ültetvényes társadalommal, amely az ország mezőgazdaságában olyan jelentős helyet foglal el? Hogyan lesz képes tartozásainak terhétől szabadulni és miből fog megélni?

Már eddig is temérdek terv próbált meg küzdeni ezzel a probléma-sorozattal. A kenyérsütéstől az alkoholgyártásig, a kormánysegélytől a moratóriumig a megoldási módok egész seregét vetették fel. A kormány elé terjesztett memorandumok ra ezideig válasz nem érkezett és a magántőke sem tökélt meg el magát arra, hogy vállalja a kockázatos uttörés szerepét ezen a téren. Viszont a párdeszán-ra ráköszöntött a tavasz és vele egyidőben: a kapálás, az öntözés, a megművelés ezernyi gondja és terhe. Ésszerű-e újabb beruházásokat eszközölni? — kérdezik. És ha az a vélemény alakul ki, hogy a jövő biztató, egy másik, még fogasabb kérdés merül fel: Honnan és milyen feltételek mellett lehet előteremtteni a pénzt ezekre az invencziókra.

Egy öreg és a kérdésben erősen verzá-tus párdeszán, Dávid Izmuzsik a furcsa neve, most új megoldási tervvel állott elő. Egyszerűbbel és az első hallásra tetsző-sszel, mint az eddigiek. A következőkben az ő tanulmányát kivonatoljuk.

Egyre több ország termel narancsot és egyre erősebben összezúgorodó kereslet természetszerűleg árcsökkenő hatással van és a kivittel önkéntes korlátozásával, ameddig nem általános, nem lehet eredményesen küzdeni ellene. Ez az egyik baj. A másik a kamatteher. A Hitel-kamatláb magas Palesztinában, a párdeszán nem képes a jövedelméből fedezni. Egyre újabb kölcsönöket vesz fel, hogy a kötelezettségeinek eleget tudjon tenni és ezzel még terhesebbé teszi a kamatjait. Hatalmas értékesítő-szervek alakultak ki, nagy és kitűnően dotált tisztviselői karral, luxus-irodákkal, amiknek terhe végeredményben megint csak a párdeszánra nehezedik. Az idény végéig a párdeszán nem tudja, hányadán van. Utána pedig bonyolult számításokat kap; szakavatott könyvelő kell legyen, aki el tud igazodni rajtuk. Káprázik a fejük tőle.

A helyzet világosan mutatja: a narancs-termelés megszüntetl ilet lenni. Nem szabad kereskedelemmel, ipari üzemmel egy kalap alá vonni. Mezőgazdasági ág, akár csak a tejtermelés, a tyuktenyésztés. És ahogy a többi mezőgazda nem engedheti meg magának a luxust, hogy a városban éljen és jól éljen és idegen erőkkkel dolgozon — ugyanez a helyzet ma már a párdeszánoknál is. A párdeszán maga kell kapát-kaszát fogjon, ha rentabilissá akarja tenni az üzemet.

Ki kellett költözzék a narancsosaiba és akkora területre kell lemeréselje a birtokát, hogy egyedül legyen képes a család jával együtt megművelni. Egy-egy párdeszán birtoka nem lehet tehát nagyobb 10

dunamánál, és két tehén, 100 tyúk kell legyen benne. Zöldegről, tejről, husról maga kell gondoskodni. Munkabérre nem szabad pénzt kiadni és a szüretet, a lédázást és a szállítást is maga kell hogy elvégezze. Ma átlag 100 láda narancsot lehet kihozni egy-egy dunából. Ha a párdeszán maga dolgozik és minden egyes fával alaposan foglalkozik, ez a hozadék 200 ládára fokozható. Házikezelésben és egyszerű módszerekkel a fölös és a hultott gyümölcs feldolgozására is mód adódik. Szirupok, szörpök, dzsemek, s egyéb konzervek készülnek majd belőlük. Az alapérv az, hogy a villanyon és a hajtóanyagokon kívül a párdeszán semmiféle címen ne adjon ki pénzt. Így azután lehetősége van arra, hogy megeljen a narancsából akkor is, ha egy-egy láda narancs után nem marad többje tisztán, mint 10 piasztér. Mert az ilyen párdeszának nincs szüksége tisztviselői karra, drága szervezetre. Szövetkezeti alapon minden külön kiadás nélkül eláthatja a szüretet, a szállítást. Szélesebb körű szervezetet csak a láda-bevásárlásnál, a piacok biztosításánál veszmajd igénybe.

A 40-50 dunamos narancsok tulajdonosai, akik nyakig usznak az adósságban, csak örvendeni fognak, ha eladhatják a birtokuk feles részét és a vételiárból kifizethetik tartozásukat. A megmaradó részből saját kétkézi munkájukkal többet fognak kicsihozni, mint a nagy, de erősen megterhelt párdeszából.

De az adósság-mentes ültetvényesek is jobban járnak, ha kivonják a feles tőkájukat a narancsokból, ha máshol ruházzák be és ha a maguk részéről is hozzájárulnak ennek a gazdasági ágának szanalásához. Hiszen a mai helyzetben alig-alig, vagy sehogym sem kamatozik a pénzük.

Nemzeti szempontból is célszerű ez a megoldás. A narancsokba investált tőkét megmentjük. Az ültetvények megfognak, nagyobb hozadékot fognak produkálni. Megnövekszik az ültetvényeken élők száma. Ma legfeljebb, ha egy-egy munkás él 10 dunam narancson. Ez is inkább csak tengődik és nem engedheti meg magának a csaiadalapítás fényűzését. E terv alapján viszont 3-5 tagu család fog minden 10 dunámon megélhetésre találni. Egymásba kapcsolódó tanyák keletkeznek, melynek lakosai keményebben, biztonságban fognak állni az ország talaján, mint a városi elem.

Igen ám, de hogyan lehet előteremteni a tőkét, amivel ez a parcellázás keresztülvihető?

Erre a fogas kérdésre így válaszol Izmuzsik, aki az egyik napilap közgazdasági heti-mellékletében fejt ki a felfogásait:

Nincs nagy tökére szükség. Csak egy teljes bizalomnak örvendő intézmény szükséges a tervbevetett tranzakció nyéibeütéséhez. Ez az intézet jelzálóleveleket bocsát ki 25 esztendő lejáratával, 5 százalékos kamatozással. Velük vásárolja meg 80 százalék erejéig a narancsokat és csak 20 százalékot fizet ki készpénzzel. A nagy ültetvényesek, szívesen elfogadják ezeket az értékpapírokat, hiszen biztosak a beváltásban és a hozadékban, míg máma teljesen bizonytalan alapokon épül a számvetésük. Ezt a 20 százalékot úgy teremti elő az intézet, hogy a tehermentes narancsokat elzalogosítja a kormány agrár-bankjánál, vagy külföldi pénzintézeteknél.

De kidőgözte Izmuzsik a finanszírozási terv részleteit a többi eshetőségekre is. Alkalmazta a párdeszákra, amiknek nagyobb a jelzálóterhük, nemkülönben az ültetvényesekre, akik egyelőre nem tudnak kellő tőkét előteremteni. Számvetése szerint egy 50 ezer font tökével rendelkező intézet már elég erős ahhoz, hogy ezt a gazdasági és nemzeti szempontból egykőpen nagyfontosságú átalakítási tervet nyélbeüsse. Átalakítása a vállalkozó ültetvényeseket, parasztagdákra, a jelzálókölcsonökök agyonterhelt és a vilápiac árakulásától függő narancsokat adósságmentes, minden viharral dacolni képes kisüzemekké, amiknek lakossága áttörhetetlen láncal öleli át a jisuvt.

A szakemberek vitája fogja tisztázni, Kolumbus tojása vajjon ez a terv, vagy minden várakozás és látszat ellenére olyan sok nehézségbe ütközik, hogy megvalósíthatatlan. (B. Y.)

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Anglia

A héber egyetem barátainak köre a napokban tartotta meg Londonban szokásos évi közgyűlését. Az ülésen elnöklő Sir Philip Hartog közölte, hogy a héber egyetem barátai 13.613 fontot juttattak 1939 folyamán a jeruzsálemi héber egyetemnek.

Ezután Herbert Samuel lord, az angol szabadlívú part vezére, volt beügyminiszter és Palesztina első főkörmányzója emelkedett szólásra. Herbert Samuel vázolta a legutóbbi palesztinai látogatása alkalmával szerzett benyomásait és méltatta a héber egyetem 1939. májusában felavatott új orvosi központjának tevékenységét. Meleg szavakkal adózott Weizmann dr. tevékenységének az egyetem érdekében és kijelentette, hogy az egyetem Nyugat-Ázsia legnagyobb szabású tudományos és kutató intézetévé fejlődik. Ugyanez érvényes a Daniel Schieff iskolára, valamint a fizikai intézetre, amelynek új épülete most készül. A jeruzsálemi héber egyetemen ezer palesztinai és európai zsidó diák nyer kiképzést. Az egyetem munkáját sem a pénzügyi nehézségek, sem az időről időre kitörő politikai és faji zűrzavar nem tudja megakadályozni.

Sir Arthur Wauchope, Palesztina volt főkörmányzója, ezeket mondotta:

— A héber egyetem hozzájárult az arab és a zsidó nép közötti közeledés megteremtéséhez. Ugyanakkor az egyetem szimbóluma a zsidó lakosság tudásvágyának. Noha a legutóbbi esztendők barbár kilengései a héber egyetemre is kihatással voltak, az mégis zavartalanul tovább fejlődik. A zsidó nemzeti otthon minden lakosának világító tornya és a zsidó világban kívül számos ember számára az inspiráció forrása ez a magas kulturintézmény. Eppen ezért, — mondotta Wauchope, — a hét esztendő alatt, amelyet Palesztinában főkörmányzói minőségemben eltöltöttem, mindig a legmélyebb érdeklődést tanúsítottam az egyetem iránt.

Végül Chaim Weizmann professzor, a Cionista Világszervezet elnöke és az egyetem alapító tagja emelkedett szólásra. Emlékeztetett arra, hogy lord Samuel, Palesztina első körmányzó minőségében tette le a zsidó nemzeti otthon alapkövét. Noha a nemzeti otthon alapját bős hullámok viharozták körül, ez az alap szilárdan áll ellent az idők viszontagságainak. Sir Wauchope hosszas körmányzása alatt a legnagyobb mértékben támogatta a zsidó nemzeti otthon. Amíg ő állott a palesztinai körmány élén, a bevándorlás tényleg elérte az ország gazdasági befogadó képességének maximumát. Mi hálsak vagyunk ezért neki, — mondotta Weizmann. — Az ő politikájának köszönhető, hogy ma le tudjuk küzdeni a zsidó nemzeti otthon fenyegető időleges nehézségeit. Az egyetem több, mint tanintézet a diákok ezrel számára. Biztosíték arra, hogy a zsidó nép tovább fog élni és létezni, mindennek ellenére. Fejlődni fognak, amíg a bennünket érdemtelenül sújtó gyűlölet megpihen és új virágzás korszaka következik el.

HERZ FORÁBBI FELHÍVÁSA A PÁSZKA-AKCIÓ ERDEKÉBEN. Dr. I. H. Herz, Anglia forábbja, felhívást intézett Anglia zsidó lakosságához, hogy indítson akciót a semleges országokban nyomorgó lengyel zsidó menekültek husvéti pászkával való el látására.

A lengyel zsidó menekültügyi bizottság számos husvétii segélyezési kért kapott a menekültek és a háborus áldozatok részéről. A vilnai zsidó hitközség közölte, hogy egyedül Vilnában több, mint 30 ezer szegény zsidó szorul husvétii segélyre, aminek legkevesebb 175 ezer litre van szükség. A hitközség reméli, hogy százezer lit-et az amerikai Joint-tól kap és felszólítja a londoni lengyel zsidó menekültügyi bizottságot, hogy gondoskodjék az összeg fennmaradó részéről.

ELITELTEK EGY ANGOL ANTISZEMITA FASISZTÁT. A londoni törvényszék 25 font

pénzbüntetésre, vagy hat heti elzárásra ítélte Alexander Ravel Thomsont, aki az egyik fasiszta lap szerkesztőjét, aki a Finsbury Squaren tartott népgyűlés alkalmával a következő kijelentést tette:

— Minél hamarabb szabadul meg Anglia a zsidó pénzemberek piszkos és korrupt ténykedéséitől, annál hamarabb ér véget a háboru.

BRODY ÉS CHERICK TABORI LELKESZÉK A HADSEREG SZOLGALATÁBAN. A News Chronicle jelentése szerint Brody és Cherick zsidó tábortörzskari tagok, akiket az angol expedíciós hadseregbe neveztek ki, átvették hivatalukat.

Franclaország

SCHWARTZBART DR. VALASZA ZALESKI KÜLÜGYMINISZTER EXPOZEJÁRA. A lengyel köztársaság nemzeti tanácsának ülésén August Zaleski lengyel külügyminiszter nagyszabású expozét tartott a multbelli és a jelenlegi lengyel külpolitikáról és végül leszögezte, hogy Lengyelország végső háboru célja visszazerezni mindazt, amit tőle erőszakkal elvettek és megteremteni a lengyel állam visszaállításához szükséges általános biztonsági és életfeltételeket.

A külügyminiszter beszéde után nagy vita volt, amelyben résztvettek az összes irányzatok képviselői. A nemzeti tanács alelnöke és a nemzeti demokrata párt vezetője, dr. Bielitzki, aki mint ismeretes, gazdag antiszemita multtal rendelkezik, foglalkozott a zsidó felfogással a nemzeti felségjog rendezésével kapcsolatban és éles bírálatot mondott dr. Stephen Wisenak és dr. Nahum Goldmannak, az amerikai zsidó kongresszus február 10-én és 11-én tartott beszédei fölött. Egyáltalán nem lehetetlen, — mondotta Bielitzki, — hogy egy szép napon a zsidók felcsapnak a német kisebbségi jogok védelmezőjévé.

A vita során nagy beszédet mondott dr. J. Schwartzbart, a lengyel zsidóság képviselője is. Schwartzbart bizalmát fejezte ki Zaleski miniszter irányában és rámutatott arra, hogy Zaleski mindenkor igyekezett a lengyel külpolitikát a nyugati demokratikus hatalmak felé irányítani és az első volt azok között, akik a háboru kitörése óta nyilatkozatban igérték meg a zsidóság tőkeletben jogegyenlőségét a jövődö lengyel államban. Schwartzbart ezután három kérdéssel foglalkozott: a régi lengyel külpolitika hibáival és a jövőbeii politikai orientációval. Fejtégetéseinek végső következtetéseként Schwartzbart leszögezte, hogy a Franclaországra és Angliára való támaszkodás politikáját Lengyelországnak a jövőben is fenn kell tartania. Franclaország és Anglia szövetségesüknek és partnerüknek tekintik a tulerő által ténre kényszerített Lengyelországot. A franclaországi lengyel hadsereg e szövetség jelképe. Még ha a diktatúrák és az általuk követett imperialisztikus törekvések egyfelől és a körzeti szövetségek másfelől alá is aknázták a Népszövetséget, ez még nem bizonyította annak, hogy a Népszövetség tévedés lett volna. Ki kell küszöbölni a világból azokat az okokat, amelyek a Népszövetséget tehetetlenségre kárhoztatták, de a jövőben a Népszövetségnek magának is léteznie kell. Az eljövendő Lengyelország politikai fennállásának biztosítékát saját ereje, valamint az új és erős Népszövetségen belül az Angliával és Franclaországgal való szövetség képezik. Ehhez azonban még egy feltételnek kell eleget tenni: Lengyelországnak nem szabad megismételnie a háboruelőtti belpolitikai tévedéseit, amelyek megfosztották őt a demokratikus államok és Amerika szimpátiájától.

Beszéde végén Schwartzbart dr. Bielitzki-nek válaszolt, kifejtve, hogy a kisebbségvédelemnek univerzálisnak, önkéntesnek, de nem kevésbé kötelezőnek kell lennie. Az államoknak le kell mondaniok felségjogalk egy részéről, ha azt akarják, hogy létüket a szélesebb szolidaritás alapjára helyezték. Vég-

eredményben — fejezte be beszédét Schwartzbart — minden nemzetközi szerződés a saját felségjog önkéntes korlátozása.

SZEDER-ESTÉT RENDEZNEK A LENGYEL HADSEREG 1500 ZSIDÓ KATONÁJA RÉSZÉRE. A francia zsidók konzisztórium és a Franclaországban élő lengyel zsidók szövetsége elhatározta, hogy a két szeder estén diszvacsorát ad a lengyel hadsereg 1500 katonája részére. A lengyel hadügyminisztérium husvét napjára szabadságot adott a hadsereg 15 ezer katonája 10 százalékának. Ily módon a zsidó katonák a két ünneppapra Párizsba mehetnek.

Németország

391 EZER ZSIDÓVAL KEVESEBB EL MA NÉMETORSZÁGBAN, MINT 1933-BAN. Most hozták nyilvánosságra a legújabb német népszámlálás adatait. A népszámlálást 1939 májusában tartották meg. Adatai szerint a régi Birodalom, Ausztria és a szudeta területen összesen 330 ezer 892 zsidó él, ke-reken 391 ezer zsidóval kevesebb, mint 1933-ban. A szudeta vidéken a zsidók száma 90, Ausztriában és a régi Birodalom területén 50 százalékkal csökkent. Berlinben 91 ezer, Bécsben 83 ezer zsidó lakik.

Német-Lengyelország

NAGY A HALANDÓSÁG A VARSÓI ZSIDÓK KÖZÖTT. Varsói jelentések szerint a volt lengyel főváros zsidóságának halandósági száma meghaladja a normális szám tizeszeresét. Ez a szám magasabb, mint bármely reánkivüli halandósági szám a varsói zsidó hitközség többévszázados történetében. A zsidó lakosságot betegségek és más okok vadsággal megzsidelik. A háboru kitörése előtt a halalozási szám nyáron tíz-tizenketto volt naponta, míg télen körülbelül husz. Jelenleg nem kevesebb, mint kétszáz zsidó hal meg naponta Varsóban. Ugyanakkor a születések száma katasztrófálisan csökkent.

A halalozási szám félelmetes növekedésének egyik oka a lehetetlen higiéniai és lakásvizonyok, amelyek között a varsói zsidók élnek. A német bombázások a zsidó negyedeket szinte teljesen lerombolták és a házaknak csak egy része lakható. Egy másik oka a nagy halandóságnak a testi kimerültség, amit az ellátás hiányossága eredményez. Végül nem utolsó sorban járul ehhez a kórházak és gyógyszerek hiánya. Miután a zsidókat kitiltották a közkörházakból, a zsidó betegeket az agyonhajszolt zsidó orvosoknak túlszűfolt tömeglakásokban kell kezelniök. A szappan-hiány miatt az orvosok nem képesek magukat fertőtleníteni és rendkívül sok esetben maguk is elkapják a járványos betegségeket.

A zsidó elmebetegék száma is allandóan növekszik. A Varsó mellett Otvokban lévő „Zofjovka” ideggyógyászaton nincsen hely több beteg számára. Ugyanez a helyzet Varsóban is, ahol az elmebeteg zsidó nők és férfiak az uccákon bolyonganak.

Amerika

CYRUS ADLER HALÁLA. Április 8-án elhunyt Philadelphiaban Cyrus Adler dr., világhírű zsidó tudós, az amerikai zsidóság egyik vezéregyénisége. Cyrus Adler 77 éves volt. Van Burenben, Arkansas államban született 1863-ban. 1891-ben a baltimorei John Hopkins egyetem sémita nyelv tanárává nevezik ki. 1897 óta a washingtoni egyetem munködött. Nagy utazásokat tett a Keleten és 1893-ban megszervezte a chicagói vilákiállítás keleti osztyáját. 1907-ben résztvett a philadelphiai zsidó tudományos intézet alapításában. Később az intézet vezetőjévé választották meg. 1915 óta a newyorki zsidó teológiai intézet igazgatója. 1892-ben alapította a zsidó történelmi szervezetet, amelynek elnöke lett. Ö tette le az alapjait az amerikai zsidóság történetkutatásának. Élenk tevékenységet fejtett ki az amerikai zsidóság összes életmennyilvánulási terén. Egyik alapítója volt az amerikai zsidóság jogait védelmező amerikai Zsidó Kongresszusnak. Vallási tekintetben hagyományhű zsidó volt. Közremüködött a Jewish Encyclopedia megszerkesztésénél és 1910 óta a Jewish Quarterly Reviewet irányította. Résztvett a Jewish Agency nemcionista részében, amelyben vezetőszerepet játszott. Louis Marshall halála óta ő töltötte be az amerikai zsidó kongresszus elnöki tisztségét.

Dr. Mandel Fordító Iroda Memorandumul 24. Telefon 16-37.

Tavaszi ujdonságok nagy választéka

FODOR EMIL & Co.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.

Kalapok

Ingek

Nyakkendők

a legolcsóbb áron.

BÉCS

az első háborús tél után

Bécs, április hó elején

Tuajdonképpen alig néhány napja, hogy Bécs az első háborús telet legyűrte és már a tavaszi enyhülés jelei mutatkoznak. Hiszen az elmúlt kemény tél jelei: a hatalmas, már teljesen bekormozódott hóhegyek ott láthatók még a város uccáin. Sőt még a megenyhült időjárás ellenére is ott állnak a háziasszonyok a szenesboltok előtt és valóban nem tűnik fel senkinek, hogy noha mindenütt már erősen olvad, mégis kemény jég réteg takarja még itt-ott a járdákat. A bécsiek emiatt nem panaszkodnak, belátják, hogy a munkaerő és a benzín hiánya folytán a város vezetősége nem gondoskodhatott arról, hogy egy-két hét alatt eltakarítsa az uccákról az ideiglenes szokatlanul nagy hőmérsékletet. Háboru van és ilyenkor az uccatisztántartása nem éppen a legelsőrendű szempont.

A háboru óta bizony, Bécsben nagyon elcsendesedett az élet. A nagyvárosi forgalom erősen megcsappant. A villamosok és autóbusszok száma is megtriholt, egyes vonalakon teljesen beszüntették a villamos közlekedést és minden relációban csökkentették a forgalmat. Az autóbusszok ezreit pedig részben a katonai hatóságoknak ad-

Sorbanállás az üzletek előtt

A háziasszonyok számára a napi munka már nagyon kora reggel kezdődik. Hiszen az ő feladataikat a háborus viszonyok nagyon megsokszorozták, megnövelték. Az ebédre való bevásárlása, amit azelőtt félóra alatt el lehetett intézni, most sokszor órákat vesz igénybe, ha a háztartás gondjait komolyan veszik. Az üzletek előtt való sorbanállás, amelyet a bécsiek még az előző, 1914-18-as háboru idejéből jól ismernek, újra általánossá vált.

Az élelmiszerek adagolása következtében sok élelmiszerüzlet főlöslegessé vált.

Fekete ablakok

Este korán fekszenek a bécsiek. A lakások és a gyéren látogatott kocsmák, vendéglők ablakaiból a legcsekélyebb fény sem szűrül ki. Erre mindenki köteles a legóvatosabban vigyázni: az ablaküvegeket, a kirakatok üvegeit ezért mindenütt gondosan leragasztották fekete papírral. Csak az uccai lámpák tompított fényei világítanak a járókelők számára. Ezeket csak légiriadó idejére oltják el. Akkor azután átláthatatlan sötétség borul a városra és ilyenkor csak a nagyobb uccák keresztelvényénél lévő apró lámpa fényecskéik szolgálnak tájékoztatásul az uccán rekedtek számára.

Szeptemberben, amikor a lengyelországi hadjárat megindult, Bécsben számoltak a légítámadások lehetőségével. Akkoriban számos lakóház tetejére, gyárrakra és a stratégiai szempontból fontos dunai hidakra léghátrító ütegeket szereltek fel. Miután azonban a lengyelországi hadjárat befejeződött, ezek a léghátrító ütegek ismét eltűntek Bécsből. Bécs városát tehát az illetékes német tényezők ma nem tekintik veszélyzónában levőnek. Ez a bécsi lakosság körében megnyugvást keltett és ezen mitsem változtatott az angol repülőknél a város fölött való megjelenése. Minden-

ták át, részben — mint nélkülözhető benzinfogyasztókat — a garázsokba küldték nyugodni őket. A lóval vontatott kocsik, szekerek száma — amely a háboru előtt Bécsben még meglehetősen nagy volt — ugyancsak megcsappant, mert a lovak nagyrésztet ugyancsak a katonaság veszi igénybe.

A legtöbb olyan uccasarokról, ahol azelőtt sokszor percekig kellett állni, hogy az egyik oldalról a másikra át lehessen jutni, eltűnt a közlekedési rendőr. Nem világitanak a közlekedést szabályozó villany lámpák sem, mert — nincs rájuk szükség. Csak a híres bécsi opera előtt van még nagyvárosinak tetsző forgalom.

De nemcsak az ucca, az emberek is valahogy csendesebbek lettek. Hiába, a háboru komoly dolog és ez az arcon is visszatükröződik. Hiszen alig van család, akinek ne lenne hozzátartozója kint a fronton, vagy a front mögött és a fiúnak, testvérnek vagy apának a családi együttesből való kiszakadása természetesen lehangolóan hat az otthonmaradottakra és gondokat is okoz. Sok bécsi család gyászolja ugyanakkor a lengyelországi hadjáratban elesett hozzátartozóját. És csak természetes, hogy ilyen körülmények között a régi bécsi derű, vidámság és kedély egyelőre a múlté lett.

Útt azt hallani, hogy a bécsiek az angol repülőgépeknek a város fölött való átrepülésétől egyáltalán nem riadtak meg.

Plakátok

De azért a bécsiek sem feledkezhetnek meg arról, hogy javában benne élnek a háboruban és sorsuk azonos a többi német város lakosának sorsával. Nemcsak az élelmiszerjegy és az újságok hírei emlékeztetik erre őket, hanem azok a színes, feltűnő plakátok is, amelyek valóságilag elborítják a házfalakat és a hirdetőoszlopokat.

Egy plakát azt hirdeti nagy betűkkel: „El az angol pénzeszsákkal!“ Bizony, e kurta, patgatoszavu uccai plakátok előtt meg-megállnak az emberek és egy-egy szót váltanak arról, amiről a plakát sem mond többet nekik.

De azok az óriás hangszórók, amelyek a forgalmasabb uccakereszteződéseknél — egy például az opera és a volt parlament épülete előtt — állnak, szintén gondoskodnak arról, hogy a bécsiek ne feledkezzenek meg a háboru újabb és újabb fordulatairól. A rádióhírszolgálat ezeken az

Mint jó barátod megmond, ha fáj Neked? Ez így nem lehet tovább. Állandóan kínok és fájdalmak. Ezt a munkád is megsínyli.

Bár csak tudnék valamilyen szert ellene. Ez az új életmódom következménye. Ha tudnád, mily rosszul érzem magam...

En mondok Neked egy szert, amelyet az orvos is előír ANUSOL. Magszűníteti a fájdalmakat és szenvedéseket!

Aranyer ellen

ANUSOL

uccai hangszórókon át időnként nemcsak a hercterek legújabb eseményeit közli a járókelőkkel, de propagandisztikus előadásokat is közvetít, amelyeknek meghallgatására azok, akiknek dolguk nem túl sietős, szintén meg-megállnak néhány percre. Látható, hogy itt a belső front gondozására is nagy figyelmet fordítanak.

Háborus filmek

A mozi is részben a lakosságnak a háborus helyzetből kifolyóan szükségessé vált oktatását szolgálja. Nem a műsor nagy filmjei szolgálják ezt a célt, amelyek kizárólag hazai, német filmslágerok és amelyek andalgó szerelmi történetekkel terelik el a lakosság figyelmét a háboruról. Ellenben a slágereket megelőző kis oktató filmek azok, amelyek föl hívják a lakosság figyelmét, hogy mit kell tenni ezekben a nehéz időkben és mi az, amit ma nem szabad megtenni, ami ma valósággal árulás-számba megy.

Egy jelenet a mozi lepedőjéről oktatja ki a nézőközönséget a fecsegés súlyos kártevéséről. Egy ilyen film például azt a jelenetet vetíti elénk, amikor két bécsi beszélget egy vendéglőben és egy harmadik ember azzal a kérdéssel fordul egyikükhöz: nem tudja-e, merre van egy bizonyos ucca. Erre megkapja az illetőtől a felvilágosítást, hogy menjen csak erre és erre, vágjon keresztül azon a nagy téren, amely a repülőök kaszárnyája mellett terül el és a bécsi, aki ezt a felvilágosítást adja az idegennek, még egy kis rajtot is rendelkezésére bocsát, hogy biztosan tudja, merre kell menni és a rajzon feltűnteti az említett laktanyát, sőt a közeiben lévő repülőteret is. Amikor azután ez az ember kezében a kis rajzos térképpel elindul, az emberek nekiesnek annak, aki ezt a térképet hozza hozzá a felvilágosítást az idegennek adta. „Tudod-e, hogy milyen szörnyüségét követelt el? Hátha ez az idegen valami külföldi kém volt?“ — kérdezik tőle. És ekkor ébred csak rá az illető, hogy együgyűségében esetleg milyen vétket követett el. (C. F.)

Háromhavi fogházra ítélték egy timisoarai utazót, mert nemlétező cégek nevében rendelt árut

Huszonháromezer lej értékű árut esalt ki az élelmes utazó

Timisoara, április 17. László Pál temesvári utazó a múlt évben a vonaton ismeretséget kötött Saffro Boris nevű kollégájával, aki a galaji Paul Alexiu déligyümölcskereskedelmi cég utazója volt. Saffro felajánlotta Lászlónak az erdélyi és bánági képviseletet és átadott neki egy rendelőkönyvet is. A galaji cég nemsokára rendelést kapott Lászlótól, aki a temesvári Nagy Árpád cég nevében 9500 lej értékű déligyümölcsöt rendelt.

Az árut a galaji cég hitelbe leszállította, majd László rendelései alapján a kolozsvári E. Hirsch és a váradai F. Bernát cégeknek is küldött árut, összesen 23.000 lej értékben. A rendelések ezután megszüntek, a cég pedig hiába várta az áru ellenértékét, mert az adós cégek nem is válaszoltak a felszólításokra. Paul Alexiu gyanusnak találta az ügyet és személyesen utazott Temesvárra, hogy a Bratianu ucca 27 szám alatt levő Nagy Árpád cégnél eljárjon. Nagy meglepetésére azonban kiderült, hogy a Bratianu ucca 27 számú ház a Royal szálló épülete, a Nagy Árpád cég pedig egyáltalán nem létezik. Rövidesen azt is megállapította Alexiu, hogy László a szállóban lakott huzamosabb ideig és itt vette át a nemlétező cég címére érkezett árut.

Ezután Alexiu Kolozsvárra utazott, ahol László ugyancsak szállóban lakott és oda-irányította a nemlétező cég nevében rendelt árut, azután hasonlóképpen járt el Nagyváradon is. Ezek után a galaji cég csalás címén feljelentést tett László ellen, akit az ügyesség család és bizalommal való visszaélés címén vád alá helyezett. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet, de a vádlott nem jelent meg. Távollétében a törvényszék a benyújtott bizonyítékok alapján megállapította, hogy László rosszhiszeműen megkötöztette cégét és ezért háromhavi fogházbüntetésre ítélte, egyben pedig kötelezte a 23.000 lejt kitevő kár megtérítésére.

Zürichi árfolyamok (április 17.): Márka 178.25, holland forint 236.75, dollár 446.—, font 15.99, francia frank 8.81, olasz lira 22.45, pengő 79.50, dinár 10.—, lej 3.20, belgas 74.90.

A bizományban eladott áru után meg kell fizetni a 2 százalékos honvédelmi illetéket. A pénzügyminisztérium döntése szerint a konszignációba eladott áruk után meg kell fizetni a 2 százalékos kivételes honvédelmi illetéket.

Edward Brooks:

Tavaszi Londonban

London, a kilenc millió lakosu főváros, tavasszal a leggyönyörűbb. Igaz, hogy a világ különböző nagy városai szépséget illetőleg a nézetek eltérők és eltérők mindenképp előtt London esetében is. Azért mégsem tagadhatná senki, hogy a számtalan nyilvános kert, sétány és „angol park“, mely mindannyi zöld sziget fekszik elszórva a mérhetetlen háztengerben, Londonnak egészen sajátos szépséget nyújt.

Mint hogy a londoniak a téli hónapok folyamán az elsötétítési rendeletek miatt a szokottnál több időt töltöttek otthon, most kettőzött örömmel élvezik a tavaszi időt.

Tavaly ősszel az angol nép a háboru keserű valóságát oly nyugodt önuralommal fogadta, hogy sok semleges megfigyelő fejtekte ki e feletti meglepetését. Ezek nyilván nem ismerték az angol „szigetlakók“ valódi természetét. Az a nyugodt önuralom még azóta sem tűnt el. Minden egyes emberen észlelhető, akár a tavaszi estéken a parkokban sétáló embertömeget figyeljük, akár a szórakozást kereső közönséget, amint hosszú sorokban tanulmányozza a színházak, mozik és egyéb mulatóhelyek programjait.

A husvét előtti és utáni hét alatt London valósággal oly nyugodt önuralommal fogadta, hogy sok semleges megfigyelő fejtekte ki e feletti meglepetését. Ezek nyilván nem ismerték az angol „szigetlakók“ valódi természetét. Az a nyugodt önuralom még azóta sem tűnt el. Minden egyes emberen észlelhető, akár a tavaszi estéken a parkokban sétáló embertömeget figyeljük, akár a szórakozást kereső közönséget, amint hosszú sorokban tanulmányozza a színházak, mozik és egyéb mulatóhelyek programjait.

A husvét előtti és utáni hét alatt London valósággal oly nyugodt önuralommal fogadta, hogy sok semleges megfigyelő fejtekte ki e feletti meglepetését. Ezek nyilván nem ismerték az angol „szigetlakók“ valódi természetét. Az a nyugodt önuralom még azóta sem tűnt el. Minden egyes emberen észlelhető, akár a tavaszi estéken a parkokban sétáló embertömeget figyeljük, akár a szórakozást kereső közönséget, amint hosszú sorokban tanulmányozza a színházak, mozik és egyéb mulatóhelyek programjait.

A rideg telet — száz év óta talán a legzordabbat — már rég elfelejtették és a számos egyenruhán kívül semmi sem emlékeztette az embert a háborura. Minden színház és a sok száz nagy mozi napról-napra zsúfolásig volt tele és külön matiné előadásokkal sem győzték a közönséget kielégíteni, amely tovább is hosszú sorokban várakozott a jegypénztárak előtt.

A sok nagy étterem sem bizonyult elegendőnek ekkora embertömegek számára s így sok helyen előtűntek is nagy csoportokban várakozott a közönség, hogy felszabaduljanak az asztalok. A legmeglepőbb ennél azonban az volt, hogy még késő éjjel sem fordult elő sehol, hogy valamelyik az ételpon vezető étel kifogyott volna. Az egyik nagy vendéglő pl. egy nap alatt 10.000 menüt talált fel, anélkül, hogy bárkinek bízották, vagy rosztblf helyett más ételt kellett volna rendelnie. Hasonló volt a helyzet mindenhol.

A múzeumok, képtárak és kiállítások szintén nagy közönséget vonzottak. Ősszel eleinte úgy rémlett, hogy Londonnak a háboru tartamára le kell majd mondania a múzeumlátogatásról. Nap-nap után nehéz teherautókon szállították a British Museum, a National Gallery, a South Kensington Museum, stb. kincseit vidékre, ahol légítámadásoktól elhelyezték őket biztonságba. Azonban később elhatározták, hogy nem lenne célszerű a brit közönséget megfosztani kedvenc múzeumlátogatásaitól.

A háboru előtt, amikor a vidéki lakosság szombat délutánoként ezrelv jött be Londonba futballmérkőzésekre, vagy egyéb események megtekintésére, a múzeumok már reggel 5 órakor nyitották ki kapuit, mert a közönség szívesen töltötte beennünk egy-néhány órát, mielőtt ismét vonatra szállt volna, vagy más szórakozást találhatott. A háboru elején sok panaszt is lehetett hallani azért, hogy a múzeumokat bezárták.

A British Museum és Victoria és Albert Múzeum tehát termelnek legalább is egy részt ismét megnyitotta a közönségnek. A Royal Academy, a kir. művészeti akadémia, pedig mostanában újfajta kiállításokat rendez olyan modern és egyéb művész műveivel, akik eddig az Akadémiában nem szerepeltek.

A National Gallery, a világ leghíresebb képtáráinak egyike, most új attrakciót helyezett kiállításba. Eddig a múzeumban nagyon népszerű vasárnap déli kamarazene koncerteket is rendeztek. Jelenleg a Whistler (1835—1903) óta angol festészet kiállítását rendezik benne. Háromszázharmincöt kép kerül ez alkalommal kiállításra, minél a legfigyelemre méltóbb az a körülmény, hogy valamennyi kép magántulajdonban van, köztük a királyné tulajdonában is. Mindezek képeket szívesen bocsátották a londoni kiállítás rendelkezésére, tekintet nélkül arra a veszélyre, hogy esetleges légi támadásoknál a képek elpusztulhatnak.

Vegye meg és olvassa el A barlanglakó üzenete

Új verskötet, SALAMON LÁSZLÓ legújabb kötetének gyűjteményét. Megrendelhető az Új Kelet könyv osztályában is

HIREK

— Pamfil Seicaru Clujon. Pamfil Seicaru, a kiváló román költő, a „Curentul” főszerkesztője, szerdán reggel Kolozsvárra érkezett. Astoria szállodai lakásán különböző küldöttsegeket fogad, majd csütörtökön este 6 órakor az Akadémiai Collégiumban előadást tart a román politikáról.

— Építőipari sztrájk Budapest. Budapestről jelentik: A DNB iroda jelentése szerint kedden ötezer építőiparos lépett sztrájkba. A sztrájkot azért mondták ki, mert a munkaadók nem teljesítették fizetésrendezési igényeiket.

— RENDKIVÜL AGGASZTÓVÁ VÁLT A MEZŐGAZDASÁGI HELYZET. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint az ezévi termés tekintetében rendkívül aggasztóvá vált a mezőgazdasági helyzet. Az esős idő miatt a mezőgazdasági munkálatokat nem lehetett idejében végrehajtani a rossz idő miatt az elmaradt őszi vetések sem lehetett pótolni. Az idő arra sem adott módot, hogy idejében vessék el a tavaszi rozsot és árpát. A kukorica vetése még meg sem kezdődött. A buza, rozs és árpa-termés valószínűleg rosszabb lesz, mint a múlt évben. A steppék vidékén nagyobb területeket nem fog lehetni már bevetni.

— Egyhavi fogház a kerékpárosok szabálytalan közlekedése miatt. Temesvárról jelentik: A városháza rendeletet adott ki, amelyben szigorú megkorlátozásokkal igyekeznek szabályozni a közlekedést. A rendelet eltiltja, hogy a kerékpárosok, kocsik, szekerek, vagy taligák a gyalogjárón, a fasorokban és a járdaszegteken közlekedjenek, bármilyen körülmények között. A rendelet ellen vétőket a rendőrség közvegi előállítására, bírói eljárás indul ellenük és egyhavi fogházbüntetést és 1500 lejig terjedő pénzbírságban részesülnek.

— Tizenkét évi fegyháza ítélték egy gyilkos apát. Temesvárról jelentik: Vágálau Mihai világios gazda ez év január 5-én ebéd közben összeveszett fiával, Vágálau Ioannal. Az ittas gazda azt kifogásolta, hogy fia „csunyan néz reá” és emiatt meg akarta verni. A fii bemenekeült a szomszéd szobába, apja azonban követni akarta. A gazda felesége, valamint a szomszédok közbevetették magukat, de a részeg ember felkapta vadászfegyverét és azzal tartotta sakkban őket. Néhány perc múlva a fii visszatért a szomszéd szobából, hogy kiengesztelje apját, amikor azonban meglátta nála a fegyvert, ijedten visszafordult. Ebben a pillanatban a részeg apa hátulról belelőtt fiába, aki hangtalanul összeesett és nyomban kiszendvedt. A gyilkost letartóztatták, ügyét pedig tegnap tárgyalta a büntetőtábla, amely előtt a tanúk az iszákos apa ellen vallottak. A tábla emberölés címén tizenkét évi fegyházbüntetésre ítélte Vágálau Mihait.

— Solymosán Magda emlékünnepe. Kedden este zsufolt ház hódolt Solymosán Magda, a fiatalon és tragikus körülmények között elhunyt primadonna emlékének. Az emlékünnepet a „János vitéz” egyik szomorú részletének zenekari előadása nyitotta meg. Kelemen János báró, mint a Thalia elnökgazdája, megindító, szép beszédben emlékezett meg a diva utolsó napjáról. Kovács György elszavalta Nemes Ferenc mélyen átértézt versét Solymosán Magdáról. Krenner Miklós dr., aki Aradon tanára és a primadonna családjának barátja volt, megrendítően szép irodalmi jellemzést mondott Solymosán Magdáról. Ezután az operett tagjai mutattak be egyes részleteket a megboldogult szerepeiből. Majd Kádár Imre dr. igazgató hatásos beszéd kíséretében átvette Szervácus Jenő Solymosán Magdáról készült szobrát. A mell-szobor fekete drapériával bevont emelvényen állott, mögötte igen hangulatos díszlettel. A második felvonás Nemes Ferenc verses-zenés játéka volt. A halott primadonna szerepeit szimbolizálták ezután művésznők, akik egy-egy vers elmondása után virágot helyeztek a szobor tővébe. A zenekart Stefanidesz József vezényelte, sok átérzéssel. Az emlékünnepe mély benyomást hagyott a közönségen.

— Hol kaphatók a pézszachi népkönyhai jegyek? Az ortodox hitközség ezuton közli az érdeklődőkkel, hogy pézszachi népkönyhai jegyek, amiket a hitközség a koncentrált és a szegények pézszachi rituális kosztal való elátása céljából bocsátott ki, a következő helyeken szerezhetők meg be a hitközségi irodán kívül: Frati Léb, Piața Mihai Viteazul S., Spéter Mór, Mihai Viteazul 12. és Pál Márton mézarszéke, ugyancsak a Piața Mihai Viteazuluion. A 20 lejes népkönyhai jegyek elosztása a rászorultak között a hitközség utján is történhetik, Löffler Vilmos főtitkár által, aki személyesen vállalta, hogy a jegy-adományokat szétosztja a népkönyhai pézszachi ellátásra jelentkezők között. A hitközség vezetősége kéri a város zsidó lakosságát, hogy mindenki anyagi tehetségéhez mérten vegye ki részét a koncentrált és a szegények ünnepi ellátásából.

Megkezdődtek a próbák a „Paradies kisasszony” oradeai bemutatójára

Román husvét második napján mutatja be Szabadkai János társulata Salamon László és Kornis Ottó sikeres színművét a „Regina Maria-színházban”

Oradea, április 17. Salamon László és Kornis Ottó tavaly Kolozsváron bemutatott és nagy sikert aratott, a Helikon drámabíráló bizottsága által kitüntetett színművét, a „Paradies kisasszony”-t, a román husvétünnep második napján, hétfőn este mutatja be Nagyváradon Szabadkai János színtársulatának drámai együttese.

A nagy bécsi orvos: Mesmer és Paradies Teréz szerelme áll a hatóság és irodalmi értékekben bővelkedő dráma középpontjában. Mesmer a maga nagy egyén varázsával és szuggesztív erejével kigyógyítja vakságából az udvari titkár: Paradies ur szépségét, fiatal leányát, aki korának egyik legnagyobb zongoraművésze is volt. Paradies kisasszony beleszeret jótévőjébe, de elszakítja tőle a nagy orvos ellenségei, akik féltékenyek Mesmer csodatevő erejére és korszakalkotó felfedezéseire a lélekgyógyítás terén.

A nagy felkészültséget igénylő dráma nagyváradi bemutatójára a legnagyobb odaadással készül Szabadkai János Nagyváradon vendégszereplő drámai társulata. A bemutatóra a próbák serényen folynak és minden jel arra mutat, hogy a bemutatónak Nagyváradon is éppoly forró sikere lesz, mint Kolozsváron volt. Paradies kisasszony nehéz, de hálás szerepét Bárdi Teréz fogja játszani, de a többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

Nagyvárad közönsége bizonyára meleg érdeklődést fog tanúsítani a bemutató iránt, melyen a szerzők is személyesen fognak megjelenni.

Egyébként Szabadkai társulata több erdélyi darab ősbemutatóját is tervezi, ami által kétségkívül nagy kulturális hivatást tölt be.

Központi fekvés :: Komfort :: Olcsó :: Öltözés
CALEA VICTORIEI No. 11. Telefon 3-848

— A sighetzi zsidó tanoncotthon második halesztje. Szigetről jelentik: A máramaros zsidóság legfiatalabb, de egyben talán legnemesebb altruista intézménye: a tanoncotthon. Ellentétben a többi karitatív intézménnyel, nem alamizsnát, nem pillanatnyi segélyt és nem könyöradományt ad a részszorulóknak, hanem boldog jövőt teremt, produktív mesterséget, biztos megélhetést ad azon zsidó ifjaknak, akiknek a jövőjéről szüleik nem gondoskodhatnak, akik ezen intézmény hiányában csak szaporítanak az uccai kéregetők kibírhatalatlan nagy számát. Sajnos, azonban még nagyon kevés azon ifjaknak a száma, akiket ez a konstruktív jótékony elveire bázisított intézmény oltalmába vehet, akiknek barátságos és kényelmes otthon, igazi jó zsidó környezet, világi és zsidó kulturális oktatást és végül kényeskereső és tisztességes mesterséget biztosít.

Mindössze harmincöt növendéke van az intézménynek, holott ennek a számnak a többszerese is kevés lenne a minden felügyelet és minden irányítás nélkül felcserepedő szakmanélküli mostohaorsós zsidó ifjuság számára irányítva. Csakhogy a hasonló konstruktív jótékony gyakorlatára ugyilátszik még nem eléggé érett a máramaros zsidóság, amely az igazi jótékonyaságot az alamizsnában látja megtestesítve. Csupán ezzel magyarázható, hogy ez a nemesebb intézmény még mindig csak vegetál, nagy anyagi gondokkal küzd, deficitje havi ötezer lej, holott az intézmény fenntartási költségeinek javarészt nem a máramaros zsidóság teremteli elő. Az intézmény élén álló agilis vezetőség felvilágosító és fáradságot nem kímélő munkájának eredményeképpen az utóbbi időben egyre több érdeklődés nyilvánul meg Szigeten is a tanoncotthon iránt. A tagszerző akció elég szépen megindult, egyre többen jelentkeznek az intézmény pártolótagjaul. Vasárnap este a tanoncotthon megrendezte második szépen sikerült halesztjét, amelynek keretében — a fehér asztal mellett — az egybegyűlteknél alkalmuk volt meggyőződni arról, hogy mennyire nemes és emberbaráti célt szolgálnak adományaik. A szórakoztató műsorral a növendékek gondoskodtak, azok az ifjak, akik pár hónappal ezelőtt lerongyolódva, éhesen, félmeztelenül kóboroltak a különböző máramaros falvakban és nem áldottak egy kellemes otthonról. A felszólalások sorát Adrián Sámuel igazgató vezette be — aki feleségével együtt legönzetlenebbül készítette elő a szépen sikerült vacsorát és szülőkként gondoskodtak a tanoncotthon növendékeiről —, majd dr. Friedl Ábrahám, dr. Klein György és Mármor Rafael beszéltek az intézmény fontosságáról és a zsidó ifjuság produktíválásának a szükségességéről, amely célt a tanoncotthon valószínűleg a legrealisabban. (K.)

Select Muzgő MA. CSÜTÖRTÖKÖN NAGY VIGJATEK PREMIER!

Stan és Bran, mint repülők
A világhírű amerikai komikusok minden eddigi felülmuló rendkívüli mulatságos vigjátéka, mely komikus jeleneteivel állandó derűtségben tartja a nézőt.

Első díjat nyert amerikai vigjáték!
2 ÓRAI NEVETÉS! PARATLANUL KELLEMES SZORAKOZÁS!
MŰSORON KIVÜL A LEGUJABB FOX HIRADÓ és ROMÁN JOURNAL!

— Jily Herskovits Augustza zongora-koncertje Bucurestiben. Az „Unio” klubot zsufoolágisá megfölttö közönsége előtt mutatkozott be Bucurestiben az Erdélyben előnyösen ismert Jily Herskovits Augustza zongoraművész. Izéssel összeállított programján Bach orgona toccatája és fugája, Chopin „Balladája” és Eisikovits hat chassid éneke és máramaros chassid tánci szerepeltek. Jily Augustza Bartóknek egyik leghetesegebb tanítványa, aki kitüntetéssel végezte el a budapesti zeneművészeti főiskolát mesteréhez méltó precizitással és tehetséggel és lenyűgöző erővel interpretálta Bachot és Chopint. Játékában a kifogástalan technika a muzsika mély és művészi átérzésében jut kifejezésre. Eisikovits lidjeit és chassid táncait hatásos virtuozitással, nagy kifejező erővel interpretálta. A publikum szünni nem akaró tapsokkal honorálta szép játékát. Jily Augustza egyébként május folyamán a Bucuresti rádióban fog játszani, majd regáti turnéra indul. (h. e.)

— Budapesti vendégszereplésre hívták meg a Thalia színtársulatot. Patkós György, a budapesti Belvárosi Színház igazgatója, levelet intézett dr. Kádár Imréhez, a kolozsvári magyar színház igazgató-főrendezőjéhez és a színház prózái együttesét ötnapos budapesti vendégszereplésre hívta meg. A Belvárosi Színházban május havában a legkiválóbb külföldi színházak együttesei fognak vendégszerepelti reprezentatív műsordarabjaikkal és ennek az előadásorozatnak a keretében akarják bemutatni Budapest közönségének a kolozsvári színtársulatot. Ez a meghívás komoly elismerése a kolozsvári színház művészi teljesítményének.

— Nagy sikere volt a kisebbségi újságírók nyolcadik előadó-estjének. A Kisebbségi Újságírók Egyesülete kedden este tartotta meg nyolcadik előadását, amely magas színvonalú műsorával a legkomolyabb elismerést váltotta ki a katolikus főgimnázium dísztermét teljesen megtöltő hallgatóságtól. Walter Gyula rövid bevezetője után a református teológiai énekkara adott elő Bartók és Kodály énekkari számokat, Székely Pál vezényletével. A kitünő kórus művészi teljesítménye zúgó tapsvihart váltott ki. László Dezső teológiai magántanár, belvárosi lelkész „A magyar művelődés hagyományos elemei” címmel tartott igen érdekes és értékes előadást, amely mindvégig lenyűgözte a hallgatóság figyelmét. Lám Leó teológus mély átérzéssel Reményik-verseket szavalt. Komoly sikere volt. Az est műsorának egyik fénypontja volt Márkus Albert heggedművész szereplése. A rendkívül tehetséges fiatal művész, akit Zsizsmann Rezső, az ismertnevű zongora- és orgonaművész kísért, Kreisler, Beethoven és Hubay szerzeményeiből adott elő. Nagyszerű játéka magával ragadta a közönséget. Dr. Sinkóné Czeglédi Emmi, a kitünő énekesnő, régi virágénekeket énekelt. Albrecht Dezső „A magyar műveltség új forrásai” címmel tartott igen érdekes és nagyon komoly értekezést. A gazdagműsorú estélyt a királyhimmusszal fejezték be, melyet D. Sárossy Rózi adott elő művésziessén.

— Megállapították városunkban a rekvirá-lási árakat. A kolozsvári rendörkvesztura közleményt adott ki, amely szerint Kolozsvár városa és Kolozs megye területén a következőképpen állapították meg a rekvirá-lási árakat: Lovak ára 3 ezer lejtől 15 ezer lejig, ökrök ára 2500 lejtől 8000 lejig, szekerek és kocsik ára 500 lejtől 8000 lejig, hámok és gyeplok 120 lejtől 2 ezer lejig, kerékpárok 1200 lejtől 3500 lejig, teherautók ára 30 ezer lejtől 250 ezer lejig terjed.

— Új épületet keres bérlet céljára a temesvári rendőrség. Temesvárról jelentik: A rendörkvesztura már régebben elhatározta, hogy elköltözik a Mărăsesti uccai rozoga állami épületből, de mindeddig nem talált megfelelő hajlékot magának. A rendőrség most felhívást intézett a háztulajdonosokhoz, hogy tegyenek ajánlatot egy egész ház bérbeadására, amelyben a rendőrség központi irodáit és egyéb helyiségeit el lehet helyezni, a mai követelményeknek megfelelően. A rendőrség hosszabb bérleti szerződésre tart igényt és az épületet már május 1-én hajlandó birtokba venni. Az erre vonatkozó részletes ajánlatok az állami számviteli törvény előírásainak megfelelően a rendörkvesztorhoz nyujtandók be.

— Megrendítő csempésztragédia Maramuresben. Szigetről jelentik: Megrendítő csempésztragédia játszódott le Máramarosban. A Tisza a Szigettel határos Szarvaszó községben egy oszlásnak indult harmincöt éves férfi hulláját vetette partra. A hullán a tisztántul máramaros román falvak viselete volt, lába el volt törve, míg fülei és orra hiányoztak. Rövid nyomozás után a csendőrség megállapította, hogy a holttest egy volt szlatinai csempész azonos, aki nem büntény, hanem baleset áldozatául esett — minden bizonyonnyal akkor, amikor csempészárúval igyekezett át a Tiszán. A füleit és az orrát a halak rágták le, míg a lábát a hatalmas jégdarabok törték el. Az ügyben a szigeti ügyészség folytatja a nyomozást.

— FELEMELTEK A LISZT- ÉS KENYÉR-ÁRAKAT SOMES-TARTOMÁNY TERÜLETÉN. Szamos-tartomány több városából a sütőiparosok a gabona árának nagymérvű emelkedése következtében kérték intéztek a királyi helytartósághoz, hogy a liszt-, illetve a kenyér-árak hatóságok által emelje fel. A helytartóság árelenőrző bizottsága tegnap este 8 órakor dr. Hodor Victor tartományi vezértitkár elnöklele alatt ülést tartott, amelyen a bizottság valamennyi tagja résztvett, köztük Kolozsvár képviselőiben dr. Sebastian Bornemisa polgármester is. A bizottság ellenőrizte a sütőiparosok és lisztkereskedők kérését. Miután meggyőződött arról, hogy egyes helyeken a buza ára métermázsánként 800 lejen felül emelkedett, elhatározta, hogy a nullás és fehér liszt árát nem maximálja, a négyes liszt árát 14 lejre, az ötös liszt árát 13 lejre, a hatos liszt árát 12 lejre emeli fel, ennek arányában természetesen a kenyérárakat is. A helytartóság által eszközölt áremelés arányában Kolozsváron a kenyérárak így alakultak ki: barna kenyér 11 lej, félbarna 12 lej és fehér kenyér 13 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, április 18.

Bucuresti. 12: Időjelzés, időjárásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sport hírek. 13.30: A rádió zenekarának hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A rádió zenekara folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, hirdetések és különböző közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Énekkari lemezek. 19.40: Hírek magyar nyelven. 19.50: Előadás. 20.05: Olasz áriák és duettek. 20.25: Elm. Ciomac szimfonikus zenekar hangversenyének műsora. 20.45: Hírek. 21: „Félharmonia” zenekar szimfonikus hangversenye. Szünetben: 21.50—22.10: Hírek Sport hírek. 22.10: A szimfonikus hangverseny folytatása. 22.40: Változatos olasz zene. 23.45: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Szórakoztató zene hangfelvételtől. 15.30: Hírek. 17.45: Hírek. 18.15: Helyszíni közvetítés a Rákos mezejéről. 18.45: Vöröss Sári és Ignáth Gyula magyar nótákat énekel cigányzenével. 19.45: Mezőgazdasági szakelőadás. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclémezek. 21.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar Csajkovszkij-estje a Vigadó nagyterméből. 22.05: Hírek. 23.35: Jazz. 24: Hírek. 0.25: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Csak a
GRAND HOTEL
LAFAYETTE.
Bucuresti
Telefon 3-842

A Mortara eset

Írta: Dr. MAYER EBNER

Ha nagyon öreg ember hal meg, az emberek nagy csodálkozással értesülnek arról, hogy még élt. Világhírű áliamférfiakkal, tudósokkal, harcosokkal és művészekkel is gyakran megesett, hogy még életükben megfelleltek róluk. Pio Mortara, aki néhány nappal ezelőtt nyolcvan és egy néhány éves korában örök álomra hunyta le szemét, annakidején saját világhíresség volt. Nem érett emberként, hanem mint kis gyermek vált híressé: Edgar Mortara a kis zsidó fiu neve közzsájon forgott, nem mintha csodagyermek lett volna, hanem mert olyas valami történt vele, amely messze visszanyúló idők haladó szellemeit az egész földtekén, sőt koronás főket is izgalomba hozott.

Az én ifjúságomban még beszéltek a Mortara esetről, holott akkor — a múlt század nyolcvanas éveiben — már több, mint husz éves volt. Az egész világ figyelemmel kísérte a zsidó fiuk sorsát, akit 1858-ban Bolognában egy zsidó házaspár keresztény szolgáloja, midőn a gyermek súlyos betegen fekiűt, megkeresztelt. A vallásos szolgáloleány nagyon szerette a gyermeket és miután ez halálán volt, legalább lelkét akarta megmenteni. Egyelőre megőrizte tettének titkát, a titoknak azonban erőszakos ereje van. A lány végül is gyónásra jelentkezett és elmondta papjának, hogy mi történt. A lelkész azonnal jelentést tett feletteseinek. Akkor még egyházi állam létezett. Csendőroket küldtek a házba, hogy a gyermeket elvegyék szüleitől és katolikus vallásban neveljék.

Minden tiltakozás hiábavalónak bizonyult. Az eset nagy feltűnést keltett, az újságok foglalkoztak vele, a piemonti rabbi kikérte a zsidó szülőket, a német rabbi lángról kérték a zsidó szülőket. A zsidó szülőket a papához, akit haladó felfogásának tartottak, mert azzal a gondolattal foglalkozott, hogy megszünteti a római gottót. Mózes Montefiore kihallgatáson jelent meg nála, III. Napoleon interveniált, sőt I. Ferenc József császár és király is levelet intézett a papához, kérve, hogy a gyermeket adja vissza a zsidó szülőknél. Minden hasztalan volt. A pápai szék kemény vétőjén megtört minden tiltakozás, közbelépés és az emberbarátok könyörgő kérései, akiket meghatott a zsidó szülők keserve és akik nem tudták megérteni, milyen érdek fűződik egy zsidó gyermek lelkének megmentéséhez.

Edgar Mortarat kolostorban nevelték, papi pályára ment és a katolikus egyház hierarchiájában magas rangot ért el. A zsidó fiu nem kevesebb, mint kilenc nyelven tartotta híressé vált prédikációit.

II.

Most Pio Mortara meghalt és a világ ebben a mozgalmas időben visszaemlékezik arra, hogy volt egyszer, több, mint nyolcvan évvel ezelőtt egy Mortara eset, amely megmozdította az akkori kulturvilágot.

A Mortara esetre való visszaemlékezés élgondolkozott. A mai egyetemes zsidó szerencsétlenséghez mérve, a Mortara eset végtelenül ártatlannak tűnik. Milyen nagy baj is történt ezzel az Edgar gyerekekkel? Megkeresztelték, elvették szüleitől, kolostorban gondosan ápolták, finom nevelésben részesítették. Felnőtt, példásan fejlődött és magas és köztiszteltben álló pozíciót szerzett, amelyről az ő szegény szülei még akkor sem igen álmódhattak volna, ha történetesen keresztények. Mit jelent ez az 1858-ból való ténykedés a zsidóknak bizonyos országokból tömegben való kiűzésével és mindazzal a borzalommal szemben, ami velük történt és történik? Milyen irigylésre méltónak tűnik a kis Edgar Mortara sorsa a világban bolygó megannyi tízezer zsidó gyermekkel szemben, akik elvesztették szüleiket és akiket hozzátartozóik a világon mindenütt keresnek.

És az 1858-as kulturvilágot mégsem hagyta nyugton a kis zsidó fiu és az ő siratató zsidó szülők sorsa. Az egész világ-sajtó rohamra indult és az akkori idők leghatalmasabb hercegei nemes érzésektől vezettetve, foglaltak állást egy zsidó családdal szemben, az ő katolikus egyházuk szent fejevel szemben.

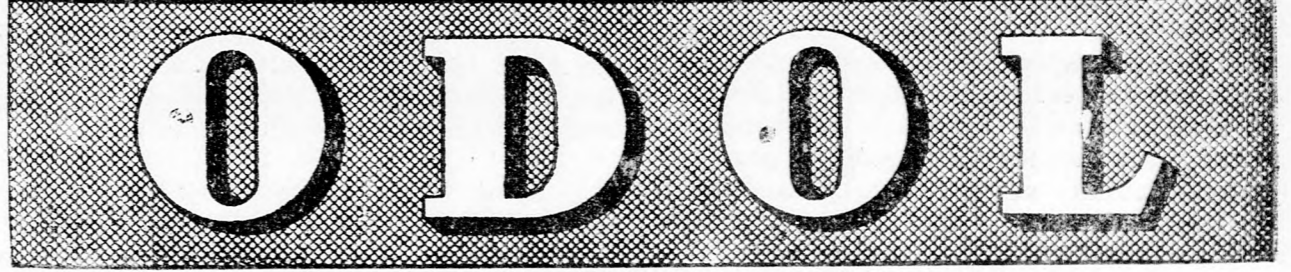
1858—1940! Hogy megváltozott a világ! Optimisták emberi haladásról, foly-

ton fejlődő emberi kulturáról és emberi etikáról beszélnek. Mily nyomorúságosnak tűnik ez a huszadik század, amelyet szörnyű halálhozó fegyverek zaja tölt meg, azzal a tizenkilencedik századdal szemben, midőn Olaszország még nem volt egyesülve, Franciaországot III. Napoleon, Ausztriát I. Ferenc József abszolutisztikusan, Oroszországot II. Sándor despotikusan kormányozta és a zsidók Európa több országában még nem is voltak emancipálva. Volt azonban annakidején valami világ-lelkiismeretfélé, amely érzékeny volt, mint a legfinomabb szeizmográf, amely a legtávolabbi földrengést is jelzi. Annak a „maradi időnek oly magas etikája volt, hogy a műveltek és jóérzésűek nem tudtak nyugton maradni arra a gondolatra, hogy zsidó szülők egy fölül jogtalanul elvett gyermeket siratnak és hogy erre a gyermekekre, ki születésénél fogva a zsidóságot illette meg más vallási felfogást kényszerítsenek.

Quae mutatio rerum! A haladás a fejlődés kifejezése elvesztette csengését. Maradását reakciónak bélyegeznek meg, de a mának az egykorival való összehasonlítása kézenfekvővé teszi a paradox megá-

Lerakodás mentes fogak

egészségesek maradnak!
Ápolja fogait mindennap a fogtisztító ODOL fogpeppel!

lapítást, hogy igazi haladás a huszadik században csak akkor lehetséges, ha a művelt emberiség elhatározza magát az áldott tizenkilencedik századba való visszalépésre.

Golumbovici érdemtelen bármily közhivatalnokai tisztségére.

A törvényszék rövid tanácskozás után felmentette Ghilezan postamestert a megvesztegetési kísérlet vádjá alól, mert megállapítást nyert, hogy Golumbovici zsarolásának esett áldozatul. Az ügyészség nem fellebbezett a felmentő ítélet ellen.

Május 1-én a „Munka és Jókedv” lobogóját ki kell függeszteni a nemzeti lobogó mellé

Tudnivalók a lobogó szinéről, disztítéséről s méreteiről

Bucuresti, április 17. A munkügyi miniszter ezuton is tudomására hozza a hatóságoknak, köz- és magánkézen levő ipari és kereskedelmi vállalatoknak, céheknek és egyesületeknek, hogy a „Munka és Jókedv” működését szabályozó törvény 24. és 29. szakaszainak megfelelően, május 1-én, a munka ünnepe, a nemzeti lobogó mellé a „Munka és Jókedv” lobogóját is ki kell függeszteniök. A lobogó beszerzése tekintetében a minisztérium utasítása a következő:

A „Munka és Jókedv” lobogó méretei ezek lehetnek: 0.75 m. szélességhez 1.50 m. hosszúság, 1 m. szélességhez 2 m. hosszúság és 1.50 m. szélességhez 3 méter hosszúság. A nagyobb terjedelmű lobogók nál a szélesség és hosszúság fenti viszonyának szorzatát kell használni.

A lobogó szine kék, szélein vékonyabb piros szegéllyel, amelyek a tartórúdhöz

függőlegesen állnak.

A lobogó szélességének felét a kék szín képezi, a vörös szegélyek pedig a kék szín felét teszik ki.

A kék részre felteendő a „Munka és Jókedv” jelvénye, amely vörös alapon sárga fogaskerekből áll, középen az ország címerében lévő sassal, ezüstszerű színben. A sas mellén kék négyyszögben, ugyancsak ezüstszerű színben a M. V. B. (Munca si Voie Bună) betűk állnak.

A jelvény átmérője egyenlő a kék szín szélességével. A jelvényt úgy kell elhelyezni a lobogón, hogy alulról és felülről egyformán a lobogó átmérőjének kétharmad részét szabadon hagyja.

A jelvény lehet: 1. kivágva, 2. hímelve, 3. nyomtatva.

A jelvényt a lobogó mindkét oldalán alkalmazni kell.

Capitol Mozgó

A csapda

Főszereplők:

M. CHEVALIER, a gyönyörű MARIE DEA és ERICH V. STROHEIM

A banati postafelügyelőségénél elkövetett visszaélések ügye

A törvényszék megállapította, hogy Golumbovici inspektor állandóan zsarolta a vidéki postamestereket

Timisoara, április 17. (Az Uj Kelt tud.) Két évvel ezelőtt az ügyészség letartóztatva Golumbovici Victort, a bánági postafelügyelőség inspektorát, különböző visszaélések miatt. A vizsgálat során megállapították, hogy Golumbovici különböző összegeket követelt és akpott az alárendelt vidéki postamesterektől és a központi tisztviselőktől, hogy azokat továbbra is állásukban hagyja. Az ilfovi törvényszék annakidején az állásból elmozdított postafelügyelőt egyévi fogházbüntetésre ítélte.

Még a botrány kirobbanása előtt Golumbovici feljelentést tett megvesztegetési kísérlet címén Ghilezan Gheorghe Comlosul Mare községbeli postamester ellen. A feljelentés szerint a postamester levelet küldött a felügyelőnek, akinél a postamesteri vizsgák eredménye felől érdeklődött, a borítékba pedig 2000 lej mellékelte. Az ügyészség vádat emelt a postamester ellen, ügye pedig csak most került tárgyalásra temesvári törvényszék előtt. Kihall-

gatása során Ghilezan előadta, hogy annakidején sajnálatos tévedés történt, mert hivatalos uton 2000 lej kellett volna küldenie a temesvári postafelügyelőséghez, a pénz azonban tévedésből a Golumbovicihoz címzett borítékba került.

— Vallja be őszintén, hogy Golumbovici magát is zsarolta — vágott közbe az elnök — és ezért küldött neki 2000 lej. Meg vagyok arról győződve, hogy ha a borítékban 2000 lej lett volna, akkor Golumbovici nem tett volna feljelentést!

— Bevallom, hogy tényleg így volt — mondotta rövid habozás után a vádlott — Golumbovici állandóan zsarolt bennünket és nem tudtam több pénzt küldeni neki...

Ghilezan védője, Tenchea Ion dr. ügyvéd rámutatott arra, hogy a vádlott kénytelen volt állandóan pénzt küldeni az inspektorának, mert különben az akkori körülmények között elvesztette volna állását. A visszaélések ügyében hozott tábiai ítélet egyébként megállapította, hogy

Óriási siker!

Egy rendkívüli szenzációs francia film! Minden jelenete izgalmas, szellemes, ötletes!

A VILÁGHABORU HARCOSAIT HITLER BIZONYOS IDŐRE FELMENTETTE A KATONAI SZOLGÁLAT ALÓL

Berlin, április 17. (Rador). A Führer elrendelte, hogy a lengyelországi hadjárat sikeres eredményei folytán a világháboru harcosait bizonyos időre mentseék fel a katonai szolgálat alól. A rendelet értelmében kizárólag 40 éves korhatárig maradnak fegyverben az említett frontharcosok.

A világ egy márkáját sem lehet összehasonlítani a

Vermouth Branca

készítménnyel.

XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Giurescu propagandaügyi minisztert

Elutazott Rómából a miniszter, aki nyilatkozott Románia nemzetközi magatartásáról is

Róma, április 17. (Rador.) Giurescu propagandaügyi miniszter kedden délelőtt tíz órakor látogatást tett Ettore Muttinál, a fasiszta párt főtitkáránál, majd megtekintette a római román iskolát. Délben tízenkét órakor XII. Pius pápa fogadta kihallgatáson a román minisztert, aki Petrescu Commen vatikáni román nagykövet kíséretében jelent meg. A propagandaügyi miniszter átnyújtotta Pius pápának a „Románok története” című művét, amelyet a szentséges atya köszönettel vett át. A kihallgatás után Maglione bitoros államtitkár kereste fel, majd résztvett Pavolini népművelésügyi miniszter részére adott ebédjén.

Délután a római rádió leadóállomást tekintette meg, majd este 11 órakor a miniszter kíséretével elutazott Rómából. Giurescu miniszter Velencén keresztül tér vissza az országba.

Az olasz lapok nagy cikkeiben foglalkoznak Giurescu miniszter olaszországi látogatásával. A Tribuna beszélgetést közöl a miniszterrel, amelyben Giurescu kijelentette, hogy azért jött Rómába, hogy új román-olasz kulturális megállapodások alapjait rakja le. Ebből a célból tárgyalásokat folytatott Pavolini népművelésügyi és Bottai közoktatásügyi miniszterrel. Arra a kérdésre, hogy mi a román álláspont a nemzetközi helyzettel kapcsolatban, Giurescu miniszter kijelentette, hogy ebben a két pontban lehet összefoglalni Románia magatartását: területi épség és függetlenség.

Velence, április 17. (Rador.) Giurescu román sajtó- és propagandaügyi miniszter szerdán reggel Veicencébe érkezett, ahol meglátogatta a várost. Délután négy órakor a miniszter visszautazott a román fővárosba.

Ahol nincs tehetségtelen növendék

Gyermekek zenekari hangversenye...

Riport a készülő vasárnapi koncertről, amelynek szereplői között hároméves óvodások is vannak

Cluj, április 17. A katolikus főgimnázium nagy előadótérében Salamon Etelka zene-tanárnő növendékei készülnek a vasárnapi hangversenyre. A Zsidó Nemzeti Szövetség rendeli ezt a koncertet, amely iránt város-szerte nagy az érdeklődés. Ugyanis a produkció a maga nemében, legalább itt Erdélyben, ritkaságszámba megy, miután a program gerince néhány zenekari szám, amelyeket egy husztagú gyermekzenekar ad elő. A műsor keretében fellépnek és szerepelnek Salamon Etelka tanítványai, három évestől kezdve egészen husz éves korig. A kicsik kórust énekeinek, a nagyobbak zenekarban és kamarazenei játszanak.

A teremben, ahol a próbák folynak és ahol majd az előadás, illetve koncert is le fog folyni, édes kis óvodásleánykák csipognak, mint apró madárkák, tele van velük a színpad is, ahol egyelőre szabadon játszódhatnak, mert a próba még nem kezdődött el. A csöppsegek között akad néhány rövidnadrágos gavalér is, szintén nem nagyobbak az óvodás korhatárnál, talán még pajkosabbak, mint a leánykák. Ezek az énekkórus tagjai, mert a zenekarhoz túl kicsinyek még...

Egy felnőtt fiú a zongoránál ül, valami klasszikus iskolaszámot gyakorol. Mások a zenekar tagjai közül stimmelik a hegedűhurokat, készülnek a zeneprobára.

A teremben még néhány szülő társalog a hangzavarban, mely kiszűrődik a folyósóra is és megtölti étellel a főgimnázium épület-szárnyát.

Megjelenik Salamon Etelka tanárnő, hamarosan rendet teremt az élénk gyermek-seregben és megkezdődik a próba.

Először az énekkórus tagjai vonulnak fel a színpadra, hármas kört formálnak, heber dal csendül fel, majd román és magyar énekek következnek és a kör a karénekek szertint átalakul különféle formációkba. A gyermekek kedves hangocskája betölti az előadó-termet, a kis Misi, az egyetlen legkisebb és legpajkosabb szereplője kezd olykor külön-akcióba, ő nyilván tudja, hogy neki, mint a legkisebbnek kivételes jogai vannak, minden-ki szereti.

Az énekkari próba után a zenekari próba következik. A hangverseny műsorán zenekar, kamarazene, zongoraszóó és minden más zenei szerepel. De erről majd a koncert utáni beszámolóban...

Ami már a próbán feltűnt, az, hogy a gyermekek olyan szépen együttműködnek. A legkisebbek, a három-négy évesek is, anélkül, hogy a hangot megadnák nekik, pontosan időre és hangra lépnek be az együttesbe.

Erdekelt, hogy Salamon Etelka milyen módon tudja elérni a gyermekeknél ezt az általában ritkán található zenei fegyelmel-zettséget és intelligenciát. Közismert tény, hogy ismert operacénekek nem tudnak intonálni, vagyis a hangot előre meg kell nekik adni. A tanárnő erre ezeket mondja:

— A módszer, amelynek alapján növendé-keket, nevelem, már a kisgyermekben kifej-leszti a zenei érzéket olyannyira, hogy a gyermekben a zenében való gondolkodás ter-mészetessé válik. Az iskola etve, hogy nincs zeneileg tehetségtelen növendék. Sok éves tapasztalataim alapján mondanom, hogy nem találkoztam még olyan gyermekkel, aki-nek ne lett volna hallása és ritmusérzéke. Ha vannak gyermekek, akik mégis tehetség-teleneknek tűnnek, az azért van, mert a rossz módszerek elnyomják bennük ezeket az érzékeket. Sokat gyakoroltatják őket és túlságosan feladatokat elé állítják.

A továbbiakban elmondja, hogy a gyer-meknek ez a modern zenei nevelése Salz-burgból indult el, ott létesült 1917-ben egy iskola Bernhard Baumgarten vezetése mel-lett. Nálunk Salamon Etelka alkalmazta először ezt a módszert s érdekes ezzel kap-csolatban az, hogy a salzburgi iskolától füg-getlenül, ő maga is rájött az ilyen nevelési módszer helyességére. Ő nem tanítja a gyer-mekeket mindjárt hangszerre, hanem úgy, ahogy a csecsemő szépen-lassan megtanul beszélni, ezek a három-négy éves csöppsegek szépen-lassan megismerik a hangokat, a me-lódákat és később már ösztönösen, magától értetődő természetességgel csinálják azt, amit a régi módszerek nevelődött növendé-kek kinnal és kényszerből tanulnak.

— Elsősorban a kedvet és a zenei képe-ségeket kell a gyermekekben kifejleszteni — mondja a tanárnő — és akkor az eredmény egyenesen csodálatos lesz. Emlékeztünk

még arra, hogy amikor mi zenét tanultunk, akkor nem szeretünk gyakorolni és csu-pán kényszerből csináltuk. A zenei előkészítő növendékei alig várják már az órákat, mert ez nekik szórakozást jelent, nem pedig ne-héz feladatot. Ezen növendékeknek a hang-szertanulása is lényegesen könnyebb.

Salamon Etelka módszerének eredménye-ségét bizonyítják azok a tehetséges tanítvá-nyok, akik már a nagynyilvánosság előtt is feltűntek. Nemrégiben tartották meg az ösz-szes állami középiskolák növendékeinek hangversenyét az Operában, ahol a román zenekonzervatórium egyik növendéke, Sala-

**Ujjonnan megnyílt
Bucurestiben**
Elegánsan berendezve, vis a vis a Hotel Princiarral, Str. Brezoiuanu 14. I. emelet.

Orth. Kóser Étterem
Klein (Aradról). Kétféle édeskonyha. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Széderestekre előjegyzéseket elfogadunk.

mon Etelka tanítványa, a 16 éves Wertzber-ger Sanyi volt az egyetlen szolista és hatal-mas sikert aratott.

A vasárnapi hangverseny műsorán szere-pel többek között a fiatal zsidó komponista, Lázár Róbert héber melódiákból komponált terecttje, amely külön figyelmet érdemel.

A vasárnapi gyermekhangverseny iránt széles körben mutatkozik máris érdeklődés. Salamon Etelka és segítőitársai, Salamon Kató kitűnő munkát végeznek a gyermekek zenei nevelése terén. És ennek a munkának igen szép megnyilatkozása lesz a vasárnap dél-előtti zenekari matiné, amelyre a gyermekek is lázas ambícióval készülnek. (péter)

Tavaszi szövetségűdonságok
nagy választékban
Weinberger Radu szövetségűdésében
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 23.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetések, tudóhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közölünk. Jelzés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk.

Elegánsan butorozott különbejárta szoba fürdőszobahasználattal hölgy részére kiadó. Cim a kiadóban.

Leika-Standard fényképezőgép használt, jó karban, Summar lencsével, esetleg lencse-kamara nélkül jutányosan eladó. Érdeklődni: Uj Kelet sígheti fiókkidárhivatalában Str. Carol 13.

Finomkivitelű butorok: ebédő, háló, kombinált berendezések, rócamű, fotelek a leg-modernebb stílusban eladók. Műasztalos, Str. David 3.

Simon fordító irodában fordítások, másolások minden nyelven szaksterlen készülnek. Str. Regina Maria 13, emelet.

Stern Nándor sígheti divatruházában üzlet-átköltözés folytán nagy kiadású, leszállított árral.

Konfekcióüzem elsőrendű husz nagy férfi-varrógéppel, stancnigéppel és egyéb felszere-léssel családi okokból eladó, esetleg átadó. Leveleket „Konfekció” jellegre a kiadóba.

Gablonsi üvegyöngyáruk előállításában gyakorlott szakmunkás állandóan elhelyez-kedhet. Részletes ajánlatokat „Disztárgyak” jellegre a kiadóba.

Sel peszach fajúborokkal az idén is konve-niáló árban a közönség rendelkezésére állók, úgy mint évekkal ezelőtt. Léb Simon, Gh. Bariju 14.

Izletes, jó kóser peszachi kóser kapható ju-tányosan kihordásra a dr Lengyel szanató-rium kóser konyhájában. Str. Gojdu 1. sz. Vezető: Manduláné.

Autorizált, mérlegképes könyvelő, perfekt román, magyar, német levelező, óráknyve-lést, könyvelési hátralékok feldolgozását, le-velezést, koncentrált helyettesítést vállalja. Esetleg állandó alkalmazást keres, mint elsőrangú jellegre is. Elmegy vidékre is. „Perfekt” jellegre a kiadóba.

Mindenféle fajúborok, szilvórium kóser sel peszach beszerezhetők jutányosan. Mazsola-bort rendelésre készítik. Cékja-cibere kap-ható. A n. é. közönség b. támogatását kérem: Kohn Hillél, P. Mihai Viteazul 31.

Irodaberendezés! Különböző irodai butorok, írógép Wiese & Co. márkájú, hármas Wert-heim-kassza, kifogástalan állapotban eladók. Megtekinthető naponta délelőtt Str. Memo-randului 4, apart. 4.

— A ZsNsz olvasóköre széder estét tart. Előjegyzéseket elfogad egész ünnepre Falk Imre, Cluj, I. Maniu 2. szám. Telefon: 35-40.

Butorozott szoba Elisabeta uton május 1-re kiadó. Értekezni: telefon 31-86.

Könyvszekrény díofából eladó. Str. Fánta-nele 5.

Deutsches Kindermädchen zu 5-jährigen Buben für Nachmittag gesucht. Barza Büro.

Munkaszertő, jól fizni tudó mindenek 2 személyes háztartáshoz felvétetik. Réger Fülöp Cluj, P. Mihai Viteazul 7. (Textilüzlet).

Eladó két férfiöltöny teljesen jókarban, egy drap és egy sötét. Megtekinthető Piața Mihai Viteazul 39, emelet jobbra, ajtó 12.

„BRISTOL” orth. kóser étterem-bodega Cluj, Regele Ferdinand 37. Kétféle konyha, bent étkezésre és kihordásra. Prima sel peszachi italok. Egyetlen étterem, mely a rab-binátus felügyelete alatt áll.

Munkaszta, üveges pult, konyhaszék, mennyezeti lámpa, székcsón eladók. Fa-vorit ügynökség, Regina Maria 46.

Üzletelhelyiség textilberendezéssel Piața Mi-hai Viteazul téren átadó. Érdeklődni Favorit ügynökségnél, Regina Maria 46.

Keresek azonnali belépésre ügyes, szolid kisasszonyt, aki a kaszusz szempontjából is megfelel. Bristol étterem.

Sport gyermekkosci eladó. Moților 94. Rafael.

Fűszerüzletberendezés átadó. C. Moților 94. Rafael.

Óráknyvelést, könyvek felfektetését, köny-velési restanciák feldolgozását vállalja ipar-vállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban

Ésküvők, bármicvah-moi rendezést olcsón vállalom. Megfelelő helyiséggel rendelkezem Aikalmi tortákat, kuglereket, stb. tézta ké-sztését jutányosan eszközölöm. Meghívásra helyben és vidéken házhoz megyek. Adierne Cal, Decabal 2.

HERDITÉS AZ ÜZLET LELKÉ:
HERDITÉSSEN AZ UJ KELET-RE

SPORT

Vasárnap a NAC, kedden a Rapid játszik Clujon

Cluj, április 17. Több heti szünet után a közeli napokban újra gazdag sportprogramja lesz városunknak. Vasárnap a NAC játszik az Universitatea ellen barátságos mérkőzést, míg kedden az április 7-ről elmaradt Rapid—Victoria bajnoki mérkőzést játszik le. A keddi mérkőzést Ritter temesvári bíró fogja levezetni.

Kroll nyerte a „Schwartz-handicap”-kupa második fordulóját. Az első helyezett a következők: 1. Kroll, 2. Boros, 3. Havas Kató és Wolff. Döntő 2:1.

Egyébként a múlt héten került lebonyo-lításra a „Léb-kupa” ezévi utolsó fordulója is. A kupa védője, valamint a miniatúr kupa nyertese Kellier S. lett 16 ponttal, 2. Kroll I. 7 p., 3. Rosier T. 5 p.

Gyalogos tura. A Haggibor turisztaszak-osztálya április 21-én, vasárnap gyalogos tu-rát rendez a környékre. Indulás reggel 9 óra-kor a klubhelyiségtől (Savoy kávéház előtt). Vendégeket szívesen látunk.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:
Csütörtök fél 9: Pozsonyi lakodalom.
Péntek fél 9: Pozsonyi lakodalom.
Szombat d. u. 5: Bombaüzlet. (Olcsó hely-árral.)
Szombat este 9: Pozsonyi lakodalom.
Vasárnap d. u. 3: Három a kislány. (Olcsó helyárral.)
Vasárnap d. u. 6: Handabanda.
Vasárnap este 9: Pozsonyi lakodalom.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:
A csapda. Egy igazi nagy francia világhírnév. Minden jelenete izgalmas, szenzációs, szel-lemes, ötletes és izgalmas. Bűnügyi film. Főszereplők: M. Chevalier, Erich v. Stro-helm, Marie Déa és Pierre Renoir. A film előtt: Uj Paramount világhíradó, rendkívül eseményekkel.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:
Stan és Bran, mint repülők. A világhírű komikusok rendkívül mulatságos filmje, mely a vigjátékok első díját nyerte. Mű-soron kívül a legújabb Fox világhíradó és O. N. C. román journal.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Minden idők legszebb operettpremierje: Mosolygó Bécs (Operabál). A régi Bécs liktető élete, sok dal, tánc, jókedv, har-gulat. Rendezte: Bolváry Géza. Főszere-pekben: Hans Moser, Theo Lingén, He'l Finkzeller, Paul Hörbiger. Előtte a leg-újabb híradó.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:
Szenzációs dupla műsor! I. A bitoruhás asz-sony. Bette Davis és Henry Fonda mé-lyen megrendítő filmje. 2. Dalój a sze-relemről. Végig zenés-táncos vigjáték. Főszerepekben: James Hilton, Patricia Ellis. Műsoron kívül a legújabb U.F.A. híradó. Helyárok: Páholy 29, zártzék 26, első hat sor 19 lej.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:
Csak 3 napig: I. Az örök titok. Fedák Sári, Földényi, Harsányi vezető színészek ér-dekes meséjű filmje. II. A Maginot-vonal. Egyetlen eredeti felvételekkel készült film a francia hadsereg védelmi csodájáról és a francia hadsereg tökéletességéről. III. Háborus Paramount híradó.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:
Ma 3, 6 és 9 órakor szenzációs dupla műsor: I. Perry főhadnagy titokzatos küldetése. Izgalmas kémdráma. Fősz.: Robert Taylor, Barbara Stanwick és Victor McLagen. 2. Csintalan asszonyok. Az évad legnagyobb francia filmszágeré. Fősz.: Jean Murat és Francoise Rosay. III. Journal.
Következő műsorunk: 1. Tura, a dzsungel királynője. 2. Utolsó madridi express.

Bucurest celisor”, a resti revius betük hird Hatalmas rökölkre, szu cikkeg ballerínáján Drága h jegy ára) „Alhambra” Stroe és V sokat Simo Könyvü, vil temper táziája ép sége. Táncá klasszikus összhangba robbanó ha nagyszerű szeriti szín Megtudtu Simon Ilon a fővárosba A Victor lakásában, tünk el a „lök és a há lepe, hogy ságrónak is Az „Alha ierínája (és di körben e szemeket m nem akarja cikkeg fogm ilik házius monéknál n számára a f orgánomok mon beültik lapok hasábe Az „Uj K den reggel e vári leányka ünnepeit tán — Intervjú ujságrót is — Beszélj A két nag lk. Mire me — Mit ér nem tapsolta — Ez még — Hol tá — Kolozs lett mestere t a többi mag Az Ilonka tatja: — A tánc lábamban, a idegeimben, maga vagyó Ilonka karj szúlna, karj zekeltetik el — Biztosan rajzát? — Nem o orosz balleri colt... amikor — En még tyutáncot ne ha nem is a Allamok Elm — Eszerint — Oda, H ge ennek a t — És bizto woodban? — Istenem ért ne futnék — Jó jó II — Csak le nek én attól dom, mint az Az Ilonka — Amilyen mek, még k ba. Folyton mindenki b olyan nagy a millió doll itt is megbe Szerk „Marghita” nitará kötele 1933. július 1 ben alakult c emlitettek 1933. július 1 nem vonatkoz W. D., Mar nek is szól.

Kis riport egy kis primaballerináról

Bucuresti, április 17. Az „Alhambra-Excelsior”, a legelőkelőbb és legnagyobb bukaresti revüszínház homlokzatán, pirosító lángbetűk hirdetik a sztár nevét: Ileana Simo.

Hatalmas plakátok éléről rámosolyog a járókelőkre, a zajságok színházrovatában hosszú cikkek méltatják az Alhambra új primaballerinájának a nevét.

Drága helyérei (2-300 lej egy földszinti jegy ára) ellenére is, estéről-estére zsúfolt „Alhambra” közönsége, nagyokat kacag Stroe és Vasilache mókáin, de a dörgő tapsokat Simon Ilonka aratja.

Könnyű, mint a gazella, gracióz és rendkívül temperamentumos táncművész, a fantáziája ép oly nagy, mint koreografiai tehetsége. Táncában egészen eredeti a stílusa. A klasszikus és akrobatikus táncművészetet összehangba hozni nem könnyű feladat s ezzel robbanó hatást vált ki a közönségből, amely nagyszerű számainak megismétlésére kényszeríti szünni nem akaró tapsaival.

Megtudtuk, hogy Ileana Simo igazi neve Simon Ilonka s nemrég került Kolozsvárról a fővárosba.

A Victoriei egyik blockházának emeleti lakásában, meleg családi körben beszélgetünk el a „híres primaballerinával”. A szülők és a három testvér nagyon meg vannak lepve, hogy az Ilonka „interjúját ad”. Az újságíróknak is nehezére esik az interjú.

Az „Alhambra” pompás és káprázatos ballerínája (és talán a jövő Pavlovna) a családi körben egy kis 17 éves leányka, aki nagy szemeket mereszt az újságíró kérdéseire és nem akarja elhinni, hogy az Új Keletben cikket fognak írni róla. Az „Új Kelet” tudniillik háziújságja a Simon családnak és Simonéknak nem is olvassanak mást. Az Ilonka számára a fővárosi lapok csak mint reklámorgánumok jönnek számításba, lépten-nyomon beleütköznek a nevébe, a fényképébe a lapok hasábjain.

Az „Új Kelet”, amelyet az „Apuka” minden reggel elolvass, az más... Es a kis kolozsvári leányka talán először ébred rá, hogy ünnepeit táncosnő.

— Interjú? Kérdi oly kedvesen, hogy az újságíró is zavarba hozza.

— Beszéljen a sikereiről...

A két nagy szem két nagy kérdéjelle válik. Mire megfordítjuk a kérdést:

— Mit érzett akkor, amikor a közönség nem tapsolta meg a számát?

— Ez még sohasem történt meg.

— Hol tanult táncolni?

— Kolozsváron, Moravszkán, az opera balettmeistere tanított... az első lépésekre. Mert a többi magától jött.

Az Ilonka csak további biztatásra folytatja:

— A tánc az én lényem, benne lüktet a lábamban, az ujjaimban, az izmaimban, az idegeimben, a hajamban, a körmeimben. Én maga vagyok a tánc (!)

Ilonka karcu alakja mintha repülni kéreznél, karjai kigyózva, ujjai remegve érzékeltetik elmondott plasztikus szavait.

— Biztosan elolvasta Anna Pavlovna életrajzát?

— Nem olvastam, tudom, hogy egy nagy orosz ballerina volt, hogy a cár előtt is táncolt... amikor 50 éves volt... a háttü táncosnő.

— Én még csak 17 éves vagyok, de a hatálytlanot nem nem sokára el fogom lejteni... ha nem is a cár, de remélem az Egyesült Államok Elnöke előtt.

— Eszerint Amerikába vágyódik?

— Oda, Hollywoodba. Csak volna már vége ennek a buta háborúnak...

— Es biztos abban, hogy beérkezik Hollywoodba?

— Istenem, ha Gingers Roger befutott, miért ne futnék én is be?

— Jó jó Ilonka, de mégis...

— Csak lennék már egyszer ott, nem félnek én attól... Ezt különben oly biztosan tudom, mint azt, hogy Ön itt áll előttem.

Az Ilonka édesanyja is közbeszó:

— Amilyen akaratos és öntéjű ez a gyermek, még kivisz mindannyunkat Amerikába. Folyton arról álmodozik és közben itt is mindenki bebeszéli neki, hogy ilyen megolyan nagy művész, Hollywoodban, ahol a millió dollárok csak úgy ömlenek... Pedig itt is megbecsülök. 35.000 lej a gázsija és

folyton verekednek érte, a legnagyobb színházak.

— És nem lesz honvágya, ha majd oly messzire elkerül?

— Honvágyam már most is van. Kolozsvárra vágyódom, a Mátyás király uti kis lakásunkba... Ha megszoktuk Bukarestet, meg fogjuk szokni Hollywoodot is...

Simon Ilonka a világ legtermészetesebb hangján mondja ezt. A bájos kis zsidó művész számára, aki oly könnyen hódította meg Bukarestet, Hollywood sem tűnik nehezebben bevezető várnak. Addig is minden reggel elmondja a „majdi-anit”.

Es miután megígérte, hogy közölni fogja, ha majd megkapta az amerikai vízumot, elbucsuztunk.

(h. e.)

KÖZGAZDASÁG

A március 31-én lejárt kompenzációs engedélyeket május 31-ig meghosszabbították

Bucuresti, április 17. A régi kompenzációs exportból eredő devizák értékesítése a háború óta nagyon megnehezült, egyrészt a tengeri szállítási nehézségek, de főleg amiatt, mert a legtöbb állam különböző kiviteli tilalmakat léptetett életbe ama cikkekre, amelyeket importőreink kompenzációs uton akartak behozni. Emiatt nagyon sok kompenzációs exportdevisa maradt eladatlanul, az importengedélyek pedig lejártak, ugyanakkor pedig gazdasági életünk nélkülözi ama félgyártmányokat, vagy nyersanyagokat, amelyek normális körülmények között kompenzációs uton behozhatók lettek volna. Ezért a külkereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a március 31-ig lejárt kompenzációs importengedélyek érvényét május 31-ig hivatalból meghosszabbították. Egyidejűleg lehetőséget nyújt a külkereskedelmi miniszter ilyen új engedélyek kiadására is, amelyekre vonatkozó kérvények május 15-ig adhatók be a külkereskedelmi minisztériumba.

A külkereskedelmi miniszter rendelete megemlíti, hogy az ilyen engedélyeket még egyszer nem fogják meghosszabbítani és azok, akiknek kompenzációs exportból eredő devizájuk van, május 31. után azokat a Banca Naționalăhoz kötelesek beszolgáltatni, hivatalos árfolyamon.

Felemelték az ócskavas hivatalos árát

Bucuresti, április 17. Slăvescu hadfelszerelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben felemelte az ócskavas árakat. A rendelet szerint hétfő este óta a következő hivatalos beszerzési árak vannak érvényben:

Öntött vastömbök 1.25 lej kilogrammonként, vas- és acélhulladékok 1.40 lej, fekete lemez 2 lej, 5 mm-nél vékonyabb préselet lemez 2

lej, 5 mm-nél vastagabb préselet lemez 3.25 lej, szortírozott ócskavas 3.25 lej, mechanikai öntvény 7 lej kilogrammonként.

Egy másik rendeletben a hadfelszerelési minisztérium az ország vasöntődéinek kiutalta az eddig gyűjtött ócskavasat, az illető vállalatok nyersanyagellátása érdekében.

Az árelenőrzési törvény végrehajtási utasítása

III.

AZ ÁRAK RÖGZÍTÉSE

20. Az első szakaszban említett árukat csak a nemzetgazdasági minisztérium rendeletével megállapított árakon lehet eladni. Ez az ár bizonyos időre akár az ország egész területére, akár egyes vidékekre a termelő, a nagykereskedő, a kiskereskedő által eszközölt eladásokra vonatkozik. Az ár megállapításánál a nemzetgazdasági minisztérium ecéliből alakított bizottságának a véleménye kérendő ki. Ez a bizottság öt tagból áll és tekintettel kell lennie az önköltségi árra és a vállalkozó jogos hasznára. Jogosult a bizottság az ipari és kereskedelmi vállalatok iratait felülvizsgálni.

21. A miniszter újra megállapíthatja az árakat, mindannyiszor, amennyiben erre az előző árak megállapításánál figyelembe vett alkotó elemek megváltozása folytán szükség mutatkozik.

22. Az ármegállapításhoz szükséges elemek kiderítése végett a bizottság egyik tagját kiküldheti azzal, hogy egy, vagy több vállalatnál vizsgálatot tartson.

23. A kartelltörvény módosításával, a jelen rendelet alkalmazásának tartamára, a kartellizált iparvállalatok, vagy kartellcsoportokba tömörült kereskedők által elérhető árakat a jelen rendelet szabályozza és az ármegállapításnál a kartellbizottság véleménye kérendő ki.

24. A tőzsdén, vagy belső szükségletre eladott áruk árai nem haladhatják meg az 1940. március 4-iki törvény szerint megállapított árakat.

25. Minden kereskedő előjoggal bír arra az importkvótára, amelyet az előző évben kapott.

A BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

26. szakasz a bejelentési kötelezettséget és a bejelentés tartalmát szabályozza, amelyet nem ismertetünk, mivel annak benyújtási határideje már lejárt. A következő bejelentésekről a végrehajtási utasítás ezeket mondja: A hó első napján az iparvállalatok és nagykereskedők kötelesek bejelenteni: 1. az eladott árukat, azok árát és a vevők címét tartalmazó kimutatást, 2. a beszerzett áruk mennyiségét, azok árát és a szállító cég címét. A bejelentéseket két példányban kell

kiállítani a helyi polgármesteri hivatalnál. Az előző hónapról szóló bejelentést a következő hónap 10-ig kell megtenni. Az árak minden kategóriára nézve globálisan jelölendők meg. A vevők címét csak akkor kell megadni, ha azok viszonteladók. Jelen törvény értelmében iparvállalatok és import-nagykereskedők alatt értendő az ügyvédek, a bizományi és import-export vállalatok.

27. Kicsinybeni eladással is foglalkozó nagykereskedőnek kell azt a kereskedőt tekinteni, akinek cége kicsinybeni eladásra is be van jegyezve. Ezek nem kötelesek az előző szakaszban foglalt bejelentések megtételére. A nagybeni eladásoknál azonban kötelesek, hogy a viszonteladók névsorát az árelenőrző közegek rendelkezésére bocsássák, azok kérésére.

AZ ÁRUHALMOZÁS ÉS AZ ÁRUK KÖTELEZŐ ELADÁSA

28. Senki sem jogosult szokásos szükségletén felül árut vásárolni.

29. Az előző szakaszban foglalt rendelkezés csak a saját szükségletre vonatkozik. Az ipari vállalatok jogosultak magukat belátásuk szerint nyersanyaggal, félkészáruval és a vállalat fenntartásához szükséges anyagokkal ellátni.

30. A kereskedők kötelesek arra, hogy magukat kellően ellássák áruval és a keresletet folytonosan kielégítsék. A rendes szükségleten felül árubeszerezést kiskereskedő tartozik a polgármesteri hivatalban bejelenteni. A bejelentés elmulasztása áruhalmozást képez és a jelen törvény szerint büntetendő.

31. A nagykereskedő nem köteles kicsinyben eladni.

32. A nagykereskedő eladási kötelezettsége megszűnik akkor, ha a kiskereskedő áruhalmozás céljából vásárol, vagy azért, hogy a nagykereskedő raktárának egy részét deszortálja. Ebben az esetben a nemzetgazdasági minisztérium, vagy a helytartó dönt afelől, hogy jogos volt-e az eladás megtagadása.

33. A polgármester jogosult — az egyéb árelenőrző szervekkel együtt — az iparvállalatok és nagykereskedők által betervezett táblázatokat ellenőrizni, hogy a) a kiskereskedők magukat ellátták-e a szükséges áruval, b) bármely kereskedő nem követ-e el áruhalmozást, c) betartják-e a jelen törvény

SZÉPSÉGE ÉRDEKÉBEN

használja naponta a Richard Hudnut cég kiváló minősége által világhírű készítményeit.

PUDER, KRÉM, ARCKOUGE, AJAKROUGE

RICHARD HUDNUT

Szépségápolás

PARIS-NEW-YORK

szerinti árakat.

34. Az árelenőrzést csak a polgármester, az alpolgármester, vagy a különös megbízással bíró községi tanácsos végezheti.

35. Szükség esetén a nemzetgazdasági minisztérium korlátozhatja és ellenőrizheti egyes áruk forgalmát.

36. Az üzletekben az áruk árai látható helyen kifüggesztendők és a vevő kérelmére a kereskedő köteles az eladott áru mennyiségét és árát feltüntető jegyzéket kiadni. Ez a jegyzék nem tekintendő számlának, így tehát mentes az okmánybélyegtől és repülőbélyegtől.

37. Az árak kifüggesztése táblázat, árjegyzék, vagy közvetlenül az árua tett címke útján történik. A kirakásban lévő árak csak közvetlen az árun lévő megjelölés útján eszközölhető.

38. A kereskedő köteles a hozzá beérkezett árut nyomban forgalomba hozni, hacsak az áru természete szerint bizonyos időnyben adható el.

(Vége.)

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZÁRFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.66—216.95
font	851.80—873.13
palesztinai font	852.84—874.16
egyiptomi font	873.54—895.38
holland forint	112.40—115.20
svájci frank	47.51—48.75
belgas	35.60—36.53
88% felárral:	
font	567.87—582.08
holland forint	74.93—76.80
svájci frank	31.67—32.50
belgas	23.73—24.36
francia frank	3.24—3.31
márka	49—50
olasz líra	7.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
csehszlovákia	4.68—4.77
szlovákia	4.68—4.77
török líra	92.—
dinár	2.898—3.05

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ÁRFOLYAMAI:

(70%-os kvóták)	
Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
francia frank	5.50
svájci frank	54.25
belgas	41.20
svéd korona	54.80
holland forint	128.45
norvég korona	53
török líra	190
angol font, 40%-os kvóta	1022
angol font, 20%-os kvóta	1078
A B) lista kompenzációs árfolyamai:	
font, angliai árukra	1950
font, angol gyarmatok áruira	1950

Szerkesztői üzenetek

„Marghita kereskedő”. Az autorizációs sáncok kötelező minden olyan cégre, amelyet 1933. július 1. után jegyeztek be. A régebbi alakult cégek közül csak az ön levelében említettekre vonatkozik. Ha az ön cégét 1933. július 1. előtt jegyezték be, úgy önre nem vonatkozik.

W. D., Marghita. Az előbbi üzenetünk Önnek is szól.

UJ KELET Legújabb hírek

Svédország szigorú intézkedéseket fogantat az árulók ellen

Hadviselők hajói nem közlekedhetnek a svéd felsővízezen

Stockholm, április 17. (Rador.) „A svéd népek elhatározott szándéka, miszerint elfojt minden olyan merényletet, amely a nemzet egysége ellen irányul” — mondotta a svéd rádióállomás bemondója. A svéd ifjuság három szervezete, a szociáldemokrata, a liberális és a konzervatív kedden este határozati javaslatot fogadott el, amelyben kéri, hogy fogantatosítsanak szigorú intézkedést az árulók ellen.

„A svéd nép bizalommal áll kormányja mellett abban a reményben, hogy megvédi az országot demokrata rendszere és függetlensége ellen irányuló minden kísérlettel szemben” — hangzik a határozati javaslat.

Stockholm, április 17. (Rador.) A svéd kormány megtiltotta a hadviselők hajóinak a svéd belvizeken való közlekedést. A svéd kormány az 1938-i semlegességi törvény alapján hozta meg ezen intézkedését.

PETAİN MARSALL: „Remélem, hogy Roosevelttel segítségünkre jön presztizsével és országának haderejével”

A marsall nagy beszédet tartott a francia-spanyol kereskedelmi kamara ülésén madridi küldetéséről és a narviki esete jelentőségéről

Madrid, április 17. (Rador.) Petain marsall madridi francia nagykereskedelmi elnökököt a madridi francia-spanyol kereskedelmi és iparkamara ülésén. Ez volt az első ülés a polgárháború óta. Petain marsall beszédében többek között kijelentette, hogy küldetése a két ország baráti kapcsolatainak helyreállításában állott. Ennek első feltétele a bizalmi flotta visszahívása, a második pedig a spanyol aranykészlet visszazozogáltatása volt. Emlékeztetett arra az időre, amikor tudomást szerzett arról, hogy Spanyolország erődítéseket épít a francia határ mentén. Sajnálatán adott kifejezést afelett, hogy a spanyol sajtó gyakran türelmetlen hangot üt meg Franciaországgal szemben. Beszéde további során a szövetségesek norvégiai győzelmére mutatott rá és hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy Németország hadiflottájá-

nak több mint egyharmadát veszítette el. A narviki ütközettel kapcsolatban — amely Norvégia visszahódításának kezdetét jelenti — Petain marsall kijelentette, hogy merészségében és eredményében a narviki csata egyike volt a legjellegzetesebb tengeri ütközeteknek. A Balti tenger aláaknázása annál nagyobb jelentőséggel bír, mivel a németek ezideig német tónak tekintették a Baltikumot. Ezután közölte azt az örvendéses eseményt, hogy a francia frank áremelkedést mutat a newyorki tőzsdén, majd Roosevelttel beszédének egyes részeit idézte a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Remélem, hogy harmadszor is megváltásztják Roosevelttel elnököt és hogy Roosevelttel segítségünkre jön egyéni presztizsének és országa haderejének latbavetésével.

Grönland ügyében tárgyalat Summer Wellesszel a washingtoni angol nagykövet

Japan holland-indiai akciója súlyos következményeket vonna maga után Amerika részéről

Washington, április 17. (Rador.) Az angol nagykövet, miután megbeszélést folytatott Summer Welless külügyi államtitkárral, kijelentette egy újságnak a Grönland közeli elfoglalásáról keringő hírekkel kapcsolatban, hogy mindaddig sem Kanada, sem Anglia részéről nem várható hasonló akció, amíg Németország nem tesz előkészületeket Grönland megszállására.

Washington, április 17. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az Egyesült Államok és Izland szigete elhatározták, miszerint közvetlen diplomáciai kapcsolatba lépnek egymással.

Berlin, április 17. (Rador.) A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz Roosevelttel beszédével foglalkozva, többek között azt írja, hogy Roosevelttel jobban tenné, ha az amerikai kérdéseket foglalkozna, minthogy beleavatkoznék az európai ügyekbe.

Washington, április 17. (Rador.) Az Egyesült Államok fővárosában nagy érdeklődéssel fogadták Arita japán külügyminiszternek azon kijelentését, hogy Tokió nem tűr beavatkozást Holland-Indiában. Egyelőre nem keltett aggodalmat Arita kijelentése, mert amerikai körök remélik, hogy Japán kétszer is meggondolja, mielőtt valamely akciót kezdene.

Egyébként Anglia és Franciaország is érdekelve vannak ebben a problémában. Valamely japán akció beláthatatlan következmé-

nyeket vonna maga után Amerikában és siettetné a távolkeleti japán törekvésekkel szembeni amerikai érzelmek kikristályosodását.

Amszterdam, április 17. (Rador.) Hollandiában az Egyesült Államokat a holland gyarmatbirodalom védőinek tekintik abban az esetben, ha az Indiai óceánon valaki rá akar nézni a kezét ezekre a gyarmatokra.

— Ujabb kommunista szervezetet leplezték le Párizsban. Párizsból jelentik: A nemzetbiztonsági hivatal április első felében Párizsban és vidékén 58 kommunistát tartóztatott le s ugyanakkor két titkos nyomdát fedezett fel Párizsban. A rendőrség kommunista szervezetet leplezett le, mely titkos nyomdákat állított fel s ezek anyagát szállította. A szervezője: Leon Depolluer, Oroszországban született és Franciaországban állampolgárságot nyert kommunista volt. Volt a „L'Humanité” szerkesztője, majd 1924-ben a párizsi szovjet-nagykövetség szolgálatában állott s egyik nemzetközi kommunista kongresszusra is kiküldték.

— Súlyos szerencsétlenség egy belga kaszárnyában. Brüsszelből jelentik: A malvesi kaszárnya egyik lépcsője kedden este ismeretlen okokból beomlott. Ötven katona megsebesült, akik közül többen súlyos állapotban vannak.

Királyi tanácsossá nevezték ki Mihalachet

Bucuresti, április 17. (Rador.) 17-ik számú közlemény: A királyi udvar marsallja közli, hogy folyó év április 15-ikén öfelsége kihallgatáson fogadta Ion N. Mihalachet.

Mihalachet az uralkodó királyi tanácsossá nevezte ki.

Nagy körültekintéssel készítették elő az angolok expedíciós csapataiknak norvégiai hadműveleteit

Bundákkal és sarki felszereléssel látták el a seregeket

London, április 17. (Rador.) A Reuter közli: A norvégiai expedíciós csapatok felkészítése és teljes felszerelésben való partraszállása, ami egy hét leforgása alatt történt meg, egyedülálló példa a katonai szervezés történetében.

A németek hónapokon keresztül készítették elő támadásukat. Terveiket a legapróbb részletekig kidolgozták. Ugy mint Lengyelországban, a németek Norvégiában is megkísérelték a vasutvonalak szétrombolását, hogy ezáltal megakadályozzák a mozgósítást.

Az angol hadügyminisztériumnak számos szempontot kellett figyelembe vennie a norvégiai expedíciós hadsereg megszervezésénél. Elsősorban ki kellett jelölnie az expedíciós stratégiai céljait és meg kellett állapítania a partraszállás helyeit, a terepet és az éghajlatot. A csapatok felszerelése az éghajlati viszonyoktól függ. Már most megállapítható,

hogy a partra szállított szövetséges katonák bundákkal és a sarki éghajlathoz szükséges felszereléssel rendelkeznek.

Igen fontos kérdés volt az élemezés kérdése is. Noha a szövetséges csapatokat egy baráti lakosság fogadta, az expedíciós csapatok számára nem voltak elegendők a norvégiai élemezési lehetőségek, amelyek igen korlátozottak.

Amidőn a hadsereg főparancsnoksága kijelölte a partraszállás helyeit, figyelembe kellett vennie a lehorgonyzott hajók biztonságának kérdését egy a tengeralttjárók, mint a légitámadások veszélyével szemben. Azonnal el kellett helyezni a légelhárító útegeket is, mert a légi tér uralma óriási jelentőségű — ezt bebizonyították az angol légi haderő ismételt támadásai, amelyek főleg Stavanger-nél okoztak jelentős károkat a németeknek.

Narvik német kézen van — jelentik az angolok

LONDON, április 17. (Rador.) A déli lapok táviratokat közölnek, amelyekben meg erősítik ama német forrásból származó híreket, amelyek szerint Narvik továbbra is a németek kezén van.

Berlin, április 17. (Rador.) A legfőbb német katonai parancsnokság jelenti: április 16-án norvégiai általános helyzetünk újabb német erősítések érkezésével és a narviki vasutvonal több fontos pontjának elfoglalásával megszüllődtünk. A német csapatok a svéd határig elfoglalták azt a vasutvonalat, amely a vasérc szállítására szolgál. Egy norvég különítmény megkísérelte az ellenállást, de rövid harc után, jelentős veszteségekkel szétszórtuk. A különítmény katonáinak egy részét foglyul ejtettük. A többiek átlépték a svéd határt. Az elienség a Narviktól északi irányban 60 kilométer távolságban fekvő Harstad melletti Hindos szigeteken csapatokat tett partra, de Narvik közvetlen közelében nem kísérelte meg a partraszállást. Trondheim vidékén a német csapatok előrenyomultak, egészen a svéd határig és elfoglalták a vasutvonalat Merakauer állomáson tulig. Bergen környékén egész nap nyugalom volt. Stavanger közelében az angol légi haderő 15-ikéről 16-ra virradó éjszaka újabb támadást intézett anélkül, hogy katonai károkat okozott volna. Kristianzand vidékén két norvég úteg megadta magát a németeknek. Oslo vidékén a németek állandóan újabb pontokat szállított meg. Az Oslo-Frederikstad-Halen-Kornsjoe svéd határmenti vasutvonalon a közlekedést helyreállítottuk.

harmada részt vesz Narvik szárazföldi védelmében.

Egy német tengeralattjáró a Shetland szigetektől északkeletre elsüllyesztett egy Tribai egységbeli angol torpedórombolót.

Több norvég torpedórombolót a német tengeri flotta szolgálatába állítottunk.

A kedvezőtlen légköri viszonyok ellenére légi haderőnk folytatta felderítő útját az Északi tenger fölött és megtámadták az angol flotta egységeit. Nagykiliberű bombatalált ért egy tengeralattjárót és egy elenséges cirkáló, amely elsüllyedt.

Egy német gép nem tért vissza támaszpontjára.

A nyugati fronton német rohamcsapatok ivegöbe roptették Merzigtól délnyugatra az ellenség négy fedezékét. Ennek során ötven angol katona elpusztult és csapataink foglyokat, fegyvereket és löszert zsákmányoltak.

A narviki kikötő tengeri temető

A norvég-svéd határon tovább tart a harc a német és a norvég csapatok között. A németek a bergeni vasutvonal irányába vonulnak.

Narvik kikötőjének tengerelja valóságos tengeri temető. A kikötő előtt eddig három tengeri ütközet volt. Több száz matróz fekszik sebesülten a narviki kórházakban és magánházakban.

— A terménykereskedők május 1-ig kötelesek jelentést tenni a birtokukban levő buza-mennyiségekről. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy a kormány gazdasági bizottsága letiltotta a buzaárvitelt. Az 1940 március 4-iki törvény alapján a terménykereskedők kötelesek ki-szolgáltatni vevőiket. Ezenkívül kötelesek a terménykereskedők 1940 május 1-ig jelentést tenni a nemzetgazdasági minisztériumnak a birtokukban levő buza-mennyiségekről, a vételár feltüntetésével.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-80.

Taxa postală plătită în nu-
No. 30523/18
10. Telefon: 1
Mavon
évre 6
földre:
félévre
Hirdeté
„UJ K
bánati
ja. CH 1
forrás: 1 LEU F

Nar
a
LONT
végiai he
megörzik
gyorsan k
viai esem
PARI
Német p
északeuró
korlátozó
expedíció
ra, a vilá
Európa s
szág közö
Na

London, ápr
trati iroda je
érkező hírek
sen hatalmuk
angol erők
visszavonuló
hstárt, hogy
Hír szerint n
ütőhajó tartó
kikötő menté
egyutagra eső
különítménye

PARI
szerint Na
határ felé
német es
az ottani
LOND
térnek az
hatatlanná
lyvel a né
PARI
szoros egy
ják, hogy

Stockholm
írvtiri iroda
értésülés ala
harcok árán
svéd határ
azonban, hog
erővel szemb
Narvik kik
gos hajóteme
vsa gözőst s

Az angol
Stockholm,
egy Norvégia
demlé szava
mellett egy
gálva tartó
cirkáló. Egy
futott a tron
kánt három
dik.

Stockholm,
iroda jelenté
ltre mennek
partraszállt
gyakorolnak
összes lapok
sua berendez
szerint a né
Narvik egy
rint szövetsé
Narviktól és
és a délre f
akarják kerü